

BØRN & UNGE23

Forældre: Spar ikke på pædagogerne **4**

Arbejdsløse melder børn ud af SFO'en **6**

Nye domme giver håb for arbejdsskadede **36**

DET SVÆRE SAMARBEJDE

24 siders tema om forældresamarbejdets
mange veje og vildveje.

8-32

KL vil have fleksibel arbejdstid

En nulløsning på lønnen og indførelse af fleksibel arbejdstid, der kan aftales individuelt, og som kan være op til 42 timer om ugen.

Sådan lyder Kommunernes Landsforenings (KL) hovedkrav til lønmodtagerne i forbindelse med overenskomstforhandlingerne for de offentligt ansatte.

Ifølge borgmester Michael Ziegler (K), der er chefforhandler for KL, ønsker kommunerne også et opgør med deltidskulturen samt nye spilleregler for individuel løn, således at langt flere af pengene i denne pulje aftales på den enkelte arbejdsplads.

»Vi lægger op til en nulløsning i 2011. Næste år skal bruges til at bringe den kommunale lønudvikling på niveau med udviklingen i den private sektor og til at afvikle det lønforspring, de ansatte har oparbejdet i 2009 og 2010. For i 2012 skal lønnen følge udviklingen på det private arbejdsmarked,« siger Michael Ziegler til Berlinske Tidende.

Kommuner går i bakgear

Alle områder bliver ramt af den store sparekniv i kommunerne, skriver Jyllands-Posten.

Formand for Kommunernes Landsforening (KL) Jan Trøjborg (S) understregede ved et møde med finansminister Claus Hjort Frederiksen (V), at kommunerne ikke har midler til at opretholde det samme forbrug som tidligere. Reelt forventer kommunerne nu at skulle spare i alt tre milliarder kroner.

»Der bliver tale om skolelukninger, og vi skal spare på børne- og ældreområdet. På det specialiserede sociale område vil vi se, at kommunerne trækker børn hjem for at spare penge, og der bliver sparet på administrationen,« sagde KL-formanden, der også varslende en markant nedgang i antallet af medarbejdere.

På BUPL's hjemmeside kan man finde et kort, som viser, hvor og hvordan kommunerne vil spare. Her man blandt andet se, at Odsherred og Egedal Kommuner skal igennem massive besparelser.

 Læs mere på www.bupl.dk

BØRN&UNGE

Blegdamsvej 124
2100 København Ø
Telefon: 3546 5100
E-mail: b&u@bupl.dk
www.boernogunge.dk

Ansvarshavende redaktør

Ida Thuesen Nielsen (ITN)

Redaktionschef

Lene Søborg (SØB)

Journalister

Vibeke Bye Jensen (BYE)

Steffen Hagemann (SBH)

Trine Vinther Larsen (TVL)

Marie Bille (MBI) praktikant

Layout

Eva Krebs Larsen (EKL) barsel

Sara Efazat (SEF) barselsvikar

Korrektur

Karen Altschul

Forsideillustration

Ilustra.dk

Annoncer

Marianne Földvary (MAF)

Niels Juul Pedersen (NJP)

Tryk

Stibo Graphic
Kontrolleret oplag: 68.027
ISSN: 0006-5633

BUPL

Blegdamsvej 124
2100 København Ø
Telefon: 3546 5000 (kl. 9-15)
E-mail: bupl@bupl.dk
www.bupl.dk

Forretningsudvalget

Formand:

Henning Pedersen

Næstformand

Birgitte Conradsen

Hovedkasserer

Flemming Brøgger Andersen

Faglige sekretærer

Allan Baumann

Lasse Bjerg Jørgensen

Lis Pedersen

Tonny Andersen

Presse- og kommunikationsmedarbejdere

Mette Irene Andersen (MIA)

Nikoline Ridder Christensen (NRC)

Grith Maria Enemark (GRE)

Gunhild Hune (GUH)

Morten Juul (MJU)

Børn&Unge 2010

Børn&Unge udkommer 29 gange i år. Bladet udkommer i følgende uger: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 33, 35, 36, 38, 40, 42, 45, 47, 48 og 49.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter m.m., der indsendes uopfordret. Vi gør opmærksom på, at alle artikler og læserindlæg, som trykkes i Børn&Unge, lægges på boernogunge.dk og derfor optræder frit tilgængeligt på internettet.

Hvis du har problemer med leveringen af Børn&Unge, skal du sende en mail til: levering@bupl.dk

TEMA

Forældresamarbejde

10 Forældre er blevet mere krævende

Et stort flertal af pædagoger mener, at forældrene er blevet mere krævende, men pædagogerne påtager sig ansvaret for samarbejdet.

12 Succes afhænger af jer selv

Fire førende forskere fastslår, at succesen i samarbejdet helt afhænger af pædagogerne.

16 God dialog baner vejen

Forældre har forskellige behov og skal behandles forskelligt. Det kan en god dialog bane vejen for.

20 Forældrene er tilfredse

Ny undersøgelse viser, at forældrene er meget tilfredse med samarbejdet, men de klager over, at pædagoger er konfliktstyk.

22 Samarbejde handler om etik

Etiske dilemmaer opleves ofte i samspillet mellem forældre og pædagoger, mener etik-ekspert Jørgen Husted.

24 Uden forældrene smuldrer pædagogikken

Børnehuset Baunegård har stærkt engagerede forældre, som fester med pædagogerne til langt ud på natten.

26 Børn vil være fri for far og mor

Større børn synes, at deres forældre er pinlige. De vil nødig se deres forældre hånd i hånd med pædagogerne.

28 Snak også med Muhammeds mor

Samarbejdet kommer især på en prøve, når danske middelklasseværdier møder andre kulturers værdier.

30 De små ting har stor betydning

Samarbejdet i en specialinstitution med handicappede børn er følsomt og ekstra vigtigt.

Hvis pædagoger og forældre blev bedre til at forklare, hvorfor de gerne vil have bestemte krav opfyldt, ville de bedre kunne indgå i en reel dialog.

Iben Jensen, kultursociolog

Artikler

4 Spar ikke på pædagogerne

6 Arbejdsløse har ikke råd til SFO'en

36 Ny information til arbejdsskadede

Faste sider

34 Opslagstavlen

37 Tegneserie Spirerne

39 BUPL mener

I stort set alle europæiske lande er der lanceret nyliberale nedskæringspakker, der skærer i velfærd, skriver forretningsudvalgsmedlem Tonny Andersen.

40 Nye fagbøger

41 Stillingsannoncer

Illustration: Ilustra.dk

Billigere mad i Århus

Fra nytår skal forældre i Århus kun betale for den mad, som deres eget barn spiser i børnehaven eller vuggestuen.

Hidtil har kommunen ladet de fuldt betalende forældre finansiere kosten for børn fra familier med lave indkomster, for børn med søskenderabat og for børn, hvis forældre har valgt at købe de mindste moduler.

Nu er der kommet ny lovgivning, som betyder, at forældrene kun må betale for deres eget barn. Konsekvensen er, at den maksimale forældrebetaling pr. måned bliver 371 kroner mod de nuværende 483 kroner. Århus Kommune taber 9,8 millioner kroner på, at den nu selv skal betale kosten for børn med økonomisk friplads eller med søskendetilskud, skriver JP Århus. kamp

Foto: Jens Hasse

Facebook fuld af fælder

Kommunernes Landsforening (KL) opfordrer nu kommunerne til at hjælpe medarbejderne med at færdes på Facebook og andre sociale medier uden at risikere en fyreseddel, skriver Danske Kommuner.

»Vi har allerede set de første sager, hvor medarbejdere har fået advarsler, efter at de er kommet med udtalelser på Facebook, som faldt arbejdsgiveren eller kollegerne for brystet,« siger chefkonsulent Helle Groth Christensen fra KL's juridiske kontor.

Ud over medarbejdere, der skriver, at chefen er dum, er der også eksempler på medarbejdere, der skriver negative ting om borgere og om arbejdspladsen generelt.

Helle Groth Christensen fortæller, at KL får stadig flere henvendelser fra kommunerne om, hvordan de skal håndtere en medarbejders adfærd på de sociale medier, som har sat arbejdspladsen i et dårligt lys. I flere tilfælde har kommunerne uddelt advarsler til medarbejdere, som har overtrådt grænsen.

Drama om klyngeledelse

Københavnske pædagogers fagforeninger er vildt uenige om, hvad konsekvenserne af klyngeledelse – andre steder kaldt områdeledelse – kan være. Mens BUPL fastholder, at klyngeledelse er stærkt skadeligt, har Landsforeningen for Socialpædagoger (LFS) indtaget den stik modsatte holdning.

»Kvaliteten bliver dårligere, når der indføres klyngeledelse i Københavns daginstitutioner,« siger formanden for pædagogernes fagforening BUPL Hovedstaden, Henriette Brockdorff og henviser til erfaringer fra Århus Kommune, som har haft områdeledelse i flere år. Kommunens evaluering af områdeledelse er på trapperne, men de århusianske pædagoger kan allerede nu selv konkludere:

»Det pædagogiske arbejde lider under det her. Der er blevet færre pædagogiske timer med børnene,« siger Birgit Friis, faglig sekretær i BUPL Århus, til DR.

I den anden lejr, LFS, er man ikke belastet af erfaringer. I en pressemødelelse skriver foreningens næstformand, Jan Hoby:

»Klyngeledelse vil medføre en afbureaukratisering i København. Et ledelseslag fjernes, og en række administrative opgaver flyttes fra daginstitutionerne til klyngelederen og forvaltningen.«

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune har besluttet at indføre klyngeledelse for at spare 40 millioner kroner næste år og 80 millioner kroner i 2013.

Forældre vil have pædagoger

Forældre vil ikke have, at der spares på antallet af pædagoger. Hvis det sker, er de parate til at straffe politikerne ved næste valg, viser ny undersøgelse.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk / foto: Hung Tien Vu

Halvdelen af forældrene ved, at der skal spares i deres barns daginstitution i forbindelse med det kommunale budget for 2011. Og lige så mange er klar over, at det mange steder går ud over antallet af pædagogtimer. Det går stik imod forældrenes ønsker. De fleste af dem synes nemlig ikke, at politikerne skal spare på antallet af voksne og slet ikke på de uddannede pædagoger. Det viser en ny undersøgelse, som Epinion har lavet for BUPL.

794 forældre til børn i daginstitutioner har svaret på spørgsmål om besparelser. Først på en tredjeplads – efter fyring af pædagoger – har forældrene nævnt åbningstiden som et hadeobjekt for politikernes spareiver.

149 forældre har benyttet sig af muligheden for at uddybe deres svar. Mange af dem udtrykker fortvivlelse over, at der igen spares i deres barns institution. De fleste er bekymrede for børnenes udviklingsmuligheder og fremtid, men mange synes, at det bliver sværere og sværere for dem at passe deres arbejde, når de ved, at forholdene for deres barn forringes.

Pædagog Hanne Vahl Giersing, som optrådte i Børn&Unge nr. 22, er lige sådan én, som forældrene gerne vil have.

»Jeg synes, at det er skrækkeligt, og jeg får ondt i maven på mine børns vegne på grund af den dagligdag, vi er tvunget til at tilbyde dem,« siger en af dem.

En del forældre kæder besparelserne i institutionerne sammen med regeringens skattelettelser.

»Jeg kan ikke forstå, at der skal spares. Det var der ikke nogen i regeringen, der sagde noget om, da de gav os skattelettelser,« siger en af dem.

INDFLYDELSE PÅ VALGET. 72 procent af forældrene er så vrede over besparelserne, at de vil overveje at lade det få indflydelse på, hvor de sætter deres kryds ved næste kommunalvalg. En forælder mener, at også regeringen vil komme til at mærke forældrenes vrede ved et kommende folketingsvalg.

»Det vil få stor indflydelse på næste valg, at regeringen ikke vedkender sig ansvaret for besparelser på det kommunale område,« siger en af dem.

Valgforsker Roger Buch mener, at der nok er for langt til næste kommunalvalg, til at de nuværende besparelser vil have den helt store indflydelse på, hvordan forældrene vil stemme.

»Det er jo nok ikke tilfældigt, at mange af de ubehagelige ting kommer lige nu, hvor der er langt til næste kommunalvalg. Mange af de forældre, som nu er sure over besparelserne på børneinstitutionerne, vil måske have andre prioriteringer om tre år, fordi deres børn på det tidspunkt går i skole, og det så er skolepolitikken, de vil interessere sig for,« siger han.

Til gengæld tror Roger Buch, at besparelserne godt kan få indflydelse på folketingsvalget, fordi det sandsynligvis er lige om hjørnet.

Det er et fattigt samfund, der ikke satser på næste generation.

Forældrekommentar fra undersøgelsen

»Det er mere sandsynligt, at det er statsministeren, der skal være bekymret for, hvor forældrene sætter deres kryds, end det er borgmestrene. Statsministeren går uden tvivl lige nu og ruger over, hvordan han skal håndtere på den ene side, at samfundet er i en økonomisk krise, og der skal holdes igen med de offentlige udgifter, og på den anden side, at kommunerne både er i gang med

nedsikringer og går med overvejelser om at hæve skatten. Det er et pokerspil, som foregår lige nu, at griber regeringen ind over for de kommuner, som vil hæve skatten, kan kommunalpolitikere gå ud og sige, at de er nødt til at spare, fordi de ikke får lov til at røre ved skatten,« siger han.

Næsten halvdelen af forældrene siger, at de vil deltage i eller tage initiativ til protester, hvis der skal spares i deres barns institution.

Lars Klingenberg, formand for forældreorganisationen FOLA, siger, at det svarer til hans opfattelse af, at der sker en voldsom mobilisering rundt omkring.

»Det er selvfølgelig, fordi de tal, der kommer ud, er så massive, at de er svære at sidde overhørig. Vi får mange henvendelser fra forældregrupper, som viser, at der et stort engagement i forhold til at protestere over de her besparelser,« siger han.

FORVENTER INFORMATION. 82 procent af forældrene forventer, at lederen og pædagogerne orienterer dem om kommunens besparelser og konsekvenserne af dem. FOLA-formanden kan godt forstå, hvis forældrene har et ønske om at blive orienteret.

»Det er klart, at forældrene vil søge information om, hvilke konsekvenser besparelserne rent faktisk får i dagligdagen for 'mit barn på grøn stue'. Det kan være svært for forældrene at gennemskue, hvis der er meldt en grønthøsterbesparelse på tre eller fire procent ud. Derfor vil man henvende sig til lederen og pædagogerne, fordi man regner med, at de kan gennemskue de daglige konsekvenser af, at for eksempel en pædagogstilling ryger,« siger han.

Dog ser Lars Klingenberg helst, at pædagogerne og deres fagforening ikke omklammer forældrene og skubber dem foran sig i deres kamp for bedre arbejdsvilkår.

»Jeg vil meget kraftigt advare imod, at medarbejderne forsøger at indpode nogle politiske holdninger i forældrene, for de tilhører pædagogernes kamp for bedre arbejdsvilkår og skal ikke påduttet forældrene. Informationer om konsekvenser er i orden, men det er lidt af en gråzone, hvor det kan være svært at holde tingene adskilt. Vi har altid været tilhængere af at få fakta på bordet og træffe vores beslutninger ud fra det,« siger han.

Smertegrænsen er nået for, hvad jeg synes er forsvarligt for at sikre børnenes sunde udvikling.

Forældrekommentar fra undersøgelsen

Næsten ingen forældre vil acceptere, at betalingen for daginstitutionen bliver sat ned, hvis det samtidig betyder færre ansatte. Men cirka hver tredje vil gerne betale mere for at få mere personale. Nogle forældre – især i SFO'erne – kan ikke forstå, at de skal betale mere for en ringere ydelse.

»Der er blevet sparet i SFO'en, samtidig med at prisen for nylic er sat op. Det er svært at forstå, at man får mindre, når man betaler mere,« siger en forælder.

Halvdelen af forældrene svarer, at de vil overveje at flytte deres barn til en dyrere privat institution, hvis kvaliteten i den kommunale institution forringes af yderligere besparelser. Flere tilkendegiver, at de allerede har flyttet deres barn.

»Mine børn går i privat børnehaven lige netop på grund af besparelserne i de kommunale institutioner,« siger en af dem. ■

HER MÅ I IKKE SPARE

Et af spørgsmålene i BUPL's forældreundersøgelse var: »Hvor mener du, at politikerne helst skal undgå at spare, når det gælder dit barns daginstitution, SFO/fritidshjem eller klub?«

De 794 forældre svarede:

1. Antallet af børn pr. voksen: 65%
2. Andelen af uddannede pædagoger: 41%
3. Åbningstiden: 38%
4. Vedligeholdelse af de fysiske rammer: 31%
5. Pædagogernes arbejde med børnenes sproglige og motoriske udvikling: 21%
6. Kvaliteten af mad, frugt mv.: 19%
7. Pædagogers indsats over for børn med særlige behov: 16%
8. Efteruddannelsesmulighederne for medarbejderne: 13%
9. Vikarbudgettet: 9%
10. Andet: 4%

Fyrede forældre melder børnene ud af SFO'en for at spare penge. Det kan gå ud over børnenes sociale liv, vurderer SFO-ledere. Lektor opfordrer pædagoger til at hjælpe forældrene med at opretholde børnenes sociale relationer.

Af Mikkel Kamp b&u@bupl.dk/

Arbejdsløse tager børn ud

Når finanskrisen koster far eller mor jobbet, er det ikke kun de voksne, der skal vænne sig til en ny hverdag derhjemme. Fyrede forældre tager nemlig deres børn ud af SFO'en for at spare penge. Den melding kommer fra en række SFO-ledere over hele landet.

På Als har der været flere fyringer end normalt, og det kan mærkes i SFO Nørreskov-Skolen i Nordborg. I løbet af det sidste skoleår blev omkring 20 børn meldt ud af SFO'en. Halvdelen af udmeldingerne skyldtes, at forældre mistede jobbet, vurderer leder Lars Vandborg Skov.

»Det er børn fra børnehaveklassen til tredje klasse, som nu går hjemme sammen med forældrene. Jeg er bekymret for cirka halvdelen af børnene. De har stort set alle deres legerelationer her i SFO'en. Det er børn med forældre, som ikke har overskud til for eksempel at lave legeaftaler for deres børn. Det får de heller ikke overskud til, når de bliver fyret. Den anden halvdel er jeg ikke bekymret for. De har deres kammerater med hjem og er aktive i fritidsklubber,« siger han.

De mange udmeldinger har også økonomisk betydning for SFO Nørreskov-Skolen. Der er generelt faldende børnetal på Als, og nu er andelen af børn, der går i SFO faldet markant. Det betyder, at Lars Vandborg Skov er blevet nødt til at afskedige en medarbejder.

De mange udmeldinger kan også have en negativ effekt for de børn, som bliver tilbage.

»Det bliver mindre interessant for især de store, når færre går i SFO'en. I en af 3. klasserne går kun to af børnene i SFO nu. Det synes de ikke, er så fedt,« siger lederen.

Bornholm er også ramt af fyringer. Leder Allan Bahn Sørensen fra SFO'en på Åvangsskolen i Rønne har fire gange i løbet af det seneste skoleår oplevet forældre, der har taget børnene ud på grund af en fyring.

»De siger, at de er kede af det, for børnene er glade for SFO'en. Men forældrene er nødt til det, fordi de ikke har råd længere,« siger lederen.

Han oplever, at børn, der ikke længere går i SFO, ofte kigger forbi og spørger, om de må lege med SFO'ens ting eller være der lidt. Derhjemme er der ikke de samme tilbud.

»Børnene bliver i højere grad overladt til elektronik som Nintendo, computer og fjernsyn derhjemme. De bliver mere passive i hverdagen og kan miste nogle gode sociale relationer,« siger Allan Bahn Sørensen og tilføjer, at effekten afhænger af både børn og forældre.

»Nogle børn kan sagtens klare det, men der er ingen garanti for, at de for eksempel kan opretholde de sociale relationer. Det er netop noget af det, som vi arbejder med i SFO'en,« siger han.

Ledere i Hedensted og Kolding bekræfter tendensen, men situationen er ikke den samme overalt i landet. Inge Lund, som er SFO-leder i Middelfart, har ikke problemet.

»Det hænger sammen med, at forældrene i vores institution hovedsageligt har erhverv, hvor arbejdsløsheden endnu ikke er slået igennem,« oplyser hun.

PÆDAGOGER SKAL HJÆLPE. Arbejdsløshed er en uheldig situation for forældre og familien som helhed, men det kan også føre noget

positivt med sig, vurderer Pernille Hviid, der er lektor på Københavns Universitet og i en årrække har beskæftiget sig med fritids-pædagogik.

»Konsekvensen af arbejdsløshed afhænger af, hvad der sker i hjemmet efter en udmeldelse. Man kan forestille sig, at forældre, der skal gå hjemme i en periode, prioriterer at være mere sammen med børnene, end de gjorde, da de arbejdede. Det kan udnyttes som en slags orlov, og det tror jeg, at børnene vil sætte pris på,« siger hun og tilføjer, at det heller ikke er negativt, at en familie tilpasser sig den nye situation, som opstår, når en forælder mister jobbet.

Hun er dog enig med SFO-lederne i, at udmeldelser af SFO'erne kan have negative effekter.

»Den kedelige risiko er, at moderen eller faderen, der mister jobbet, ikke magter at bruge tiden uden arbejde på noget andet. I de tilfælde er det meget dårligt, at barnet mister et vigtigt fritidstilbud,« siger hun.

Hun anbefaler pædagoger, der oplever udmeldelserne, at tage en snak med forældrene.

»De kan sige, at de forstår beslutningen, men samtidig kan de gøre forældrene opmærksom på, at en vigtig del af børnenes liv foregår i institutionen. Pædagogerne kan hjælpe forældrene til at skabe en god hverdag derhjemme ved at fortælle, hvad de plejer at lave i SFO'en, hvem børnene leger med og er sammen med. På den måde har forældrene et bedre grundlag for at skabe lignende aktiviteter derhjemme og opretholde nogle af de sociale relationer,« foreslår Pernille Hviid. ■

Du kan læse pædagogrelevante nyheder på www.boernogunge.dk og på www.bupl.dk. Her er et pluk fra ugerne, der er gået siden sidste nummer af Børn&Unge.

Børn skal have vand med i børnehaven

Skrappe besparelser på pædagogtimer har fået ansatte i en børnehaven til at bede børnene om selv at tage vand med.

Rundt omkring i landet begynder man at kunne se konsekvenserne af besparelser på børneinstitutionerne. I en børnehaven i Faxe Kommune på Sjælland oplever børn og forældre en af de mere opsigtsvækkende: De ansatte har bedt børnene om selv at tage drikkevand med.

Det sker, fordi der i Regnbuen i Haslev er skåret kraftigt i pædagogtimerne. Og det har fået leder Hanne Pedersen til at tænke kreativt for at opretholde et minimum af pædagogiske faglighed i børnehaven. »På det seneste er vi blevet skåret drastisk i personaletimer, og det betyder, at vi skal bruge uhensigtsmæssigt meget tid på praktiske opgaver, som for eksempel opvask og lignende. Så derfor er vi blevet nødt til at bede børnene om at tage vanddunke med hjemmefra,« forklarer hun til Dagbladet.

Det giver meget opvask i løbet af en dag, når mange børn drikker af krus, og det binder de ansatte til praktiske gøremål. Hanne Pedersen siger, at selv med dette tiltag føler hun, at dagligdagen går med renpasning og ikke pædagogik. Hun fortæller videre, at man også har været nødt til at spare eftermiddagsmælk og frugt væk. Børn&Unge har talt med børnehaven, som bekræfter, at drikkedunkene er en del af mange tiltag for at klare sig med den meget skræbende bemanning. Pædagogerne ønsker ikke at udtale sig yderligere. VBJ

Førstehjælp sparer skadestuebesøg

Vuggestue- og børnehavepædagoger kører børn på skadestuen med småskader, som de selv kunne have klaret med førstehjælp.

Foto: colourbox.com

Det kan være skræmmende, når blodet triller ned over ansigtet på en lille toårig purk, men det er ikke sikkert, at såret kræver et besøg på skadestuen. Alligevel tager mange pædagoger for en sikkerheds skyld til skadestuen med børn med småskader.

Ifølge førstehjælpsfaglig konsulent Thomas Egesborg Pedersen fra ASF-Dansk Folkehjælp, som uddanner private og ansatte i virksomheder i førstehjælp, sker det hvert år 8000 gange for meget.

Hvert år står de 0-14-årige børn i daginstitutioner for 20.000 skadestuebesøg. Ifølge Thomas Egesborg Pedersen kunne cirka 40 procent af skadestuebesøgene, svarende til 8000 unødige skadestuebesøg, spares væk, hvis pædagoger havde basal viden i førstehjælp og selv kunne vurdere og behandle skaden.

»Cirka 40 procent af alle besøg på skadestuerne er overflødige. Men havde pædagogerne haft en helt basal førstehjælpsuddannelse og lige kunne have holdt hovedet koldt, kunne mange af de besøg have været sparet væk,« siger han.

Besparelsen på unødige skadestuebesøg i Danmark ville være mærkbar.

»Et skadestuebesøg koster i gennemsnit 1000 kroner, og der er cirka en million skadestuebesøg om året i Danmark, og så kan man jo begynde at regne på, hvad det koster,« siger Thomas Egesborg Pedersen.

Uddannelse i livreddende førstehjælp er i dag ikke en obligatorisk del af pædagoguddannelsen. Men undervisningsminister Tina Nergaard (V) er på vej med et forslag om at gøre uddannelse i førstehjælp obligatorisk på pædagoguddannelsen fra september 2011. TVL

STØJ?

Køb på nettet: SoundEar, opslagstavler, lydlofter eller skærmvægge.

www.arbejdsro.dk

Alpha Akustik

Aftal besøg: 70 26 14 12

Båludstyr
Tlf. 30 200 270
www.baalmand.dk Brochure

Rytmik, dramatik og bevægelse
Mister Magimuk CD
(ofte spillet i Lille Nord på TV og i Oline på DR).
Af Bodil Heister
(komponisten til Jul på Slottet).
Aktivitetsideer med musik til rytmik, dramatik og bevægelse.

Tilbud kr. 80,- + moms
Bestil brochure
bheister@post.tele.dk
www.bodilheister.dk

Invitér din kollega med i BUPL-A.

Vi er specialiserede i pædagogers arbejdsområde og er klar med præcis og professionel rådgivning målrettet pædagoger. Og så er vi billigere end både ASE, Kristelig A-kasse, og Det Faglige Hus.

- BUPL's a-kasse kr. 396 •
- ASE kr. 418 •
- Det Faglige Hus kr. 431 •
- Kristelig A-kasse kr. 431 •

Vil din kollega spare penge?

DET SVÆRE SAMARBEJDE

Forældre er blevet mere krævende, men pædagogerne forstår dem og tager ansvaret for samarbejdet på deres skuldre. Forældre er en vigtig ressource, som skal udnyttes optimalt til gavn for børnene, mener både eksperter og pædagoger. Forældrene er

tilfredse med samarbejdet, men mener, at pædagogerne kan være konfliktsky. Samarbejdet med forældrene kan byde på store etiske dilemmaer, fastslår etikexperten. Læs 24 siders tema om et emne, som spiller en afgørende rolle i alle pædagogers hverdag.

Illustration: Ilustra.dk

Pædagoger mener, at forældresamarbejdet er næsten lige så vigtigt som arbejdet med børnene. Men der er mange hindringer for et godt samarbejde.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk

Forældre er blevet mere krævende

Pædagoger oplever ikke samarbejdet med forældre som et problem. Alligevel peger de på flere forhold, der spænder ben for det gode samarbejde. Det kan man læse ud af en undersøgelse, som Børn&Unge har foretaget blandt 838 pædagoger i samarbejde med BUPL's politisk-økonomiske team.

Kun hver tiende pædagog mener, at forældresamarbejdet er problematisk. De fleste finder det overordentlig vigtigt, at institutionerne satser på forældresamarbejdet, fordi det gavner arbejdet med børnene. Mange ser forældrene som de allervigtigste samarbejdspartnere.

Deltagerne i undersøgelsen har haft mulighed for at komme med deres egne kommentarer, og de har været overordentlig flittige ved computeren. Her er en af de mere fyndige bemærkninger om, hvor vigtigt pædagogerne anser forældresamarbejdet for at være:

»Jeg oplever ikke selv nogen problemer med forældresamarbejdet, men jeg har så

også haft 20 år til at 'øve mig'. Helt ærligt, vi har ligesom sammenfaldende interesser i ønsket om at gøre det allerbedste for alle børn i børnehaven. Vi trækker på samme hammel, og det drejer sig om åben og ærlig formidling og konstruktiv kommunikation og dialog mellem personalet og forældregruppen. Hvor svært kan det være? Jeg oplever det kun positivt!«

Mange pædagoger mener, at det er op til dem selv, om de har et godt forhold til forældrene.

»En institution har det forældresamarbejde, den arbejder for at have. Det kræver knofedt at have et godt forældresamarbejde. Man skal 'ville' det,« skriver en pædagog.

»Samarbejdet med forældrene er super godt! Og det har vi selv ansvaret for, at det bliver. Vi skal informere og involvere forældrene og samtidig være tydelige med, hvor vores faglige og personlige grænser går,« bemærker en anden.

Andre peger på, hvorfor det trods gode

intentioner alligevel er svært at få etableret et godt samarbejde. Rigtig mange giver manglende ressourcer skylden. To pædagoger skriver således:

»Forældresamarbejdet er en meget væsentlig del af arbejdet i en daginstitution. Men godt samarbejde koster tid. Det har vi ikke ret meget af.«

»Der er ikke nok tid til at sætte forældrene ind i pædagogens og børns vilkår i daginstitutionen. Den sparsomme tid prioriteres til kerneydelsen, som vi mener, er børnene.«

KRÆVER MERE. Pædagogerne har altså svært ved at levere den ydelse, som de gerne vil i forhold til forældrene. Men de mener også, at forældrene er blevet mere krævende inden for de seneste fem år, og at det er med til at gøre deres arbejde vanskeligere. Forældre kræver mere opmærksomhed, god kvalitet og god service trods nedskæringer. Men pædagogerne forstår godt hvorfor.

»Jeg oplever mere krævende forældre, men

samfundet er blevet mere krævende, så jeg forstår godt småbørnsforældrene, som er meget pressede i dagens Danmark,« lyder forklaringen fra én.

En anden siger:

»Forældre er blevet mere krævende de seneste år, men jeg tror, det hænger sammen med, at de også er blevet mere usikre på deres rolle. Møder man dem i det, går samarbejdet godt alligevel.«

De fleste pædagoger mener, at problemet også kan ligge i, at forældre kun tænker på deres eget barn og dermed stiller store krav til det, som pædagogerne skal levere for den enkelte. Det har de dog også en vis forståelse for, viser denne bemærkning:

»Forældrene har generelt nok i deres egen familie. De glemmer, at deres børn skal lære de sociale koder for at kunne begå sig bedre senere. De glemmer ofte, at institutionerne har mange hensyn at tage til de forskellige børns behov, og kan ofte ikke forstå, at vi ikke kun kan opfylde deres barns behov i hverdagen, men at vi skal fordele den tid, vi har til rådighed. Jeg tror godt, at forældrene kan se det urimelige i deres krav indimellem, men i en fortravlet hverdag glemmer de, at der også er andre at tage hensyn til.«

DE FORSTÅR OS, MÅSKE. Forståelsen går også den anden vej, men ikke helt så entydigt. Pædagogerne er nemlig delte i spørgsmålet om, hvorvidt forældrene forstår deres arbejdsvilkår. Disse to bemærkninger viser synspunkterne i hver lejr:

»Jeg oplever, at mange forældre stiller urealistiske krav til deres barns hverdag. Desværre synes jeg, at mange forældre mener, at de betaler for, at netop deres barn bør have

en pædagog om sig hele dagen. Jeg glæder mig til, at solidaritet igen kommer på mode. Individualismen er blevet for meget.«

»Forældre har stor respekt for det arbejde, vi laver, når vi er dygtige til at beskrive og dokumentere samt medinddrage dem.«

Men igen er der stor forståelse for, hvorfor forældrene ikke altid kan følge med:

»Det er svært for forældre at forstå, hvad der foregår i en institution, og mange har travlt og magter ikke at sætte sig ind i det. Nogle forældre forventer alt for meget, og andre engagerer sig for lidt.«

SUTSKO ELLER PÆDAGOGIK. Et af symptomerne på det svære samarbejde kan være forskellige meninger om, hvad pædagogerne skal bruge deres tid på. Er det at lede efter den manglende sutsko, eller er det samværet med børnene? Over halvdelen af pædagogerne mener, at forældrene går meget op i det første, men de er stadig meget forstående over for forældrenes adfærd og har gode forklaringer parat. Mange mener, at hvis pædagogerne bare havde bedre mulighed for at forklare forældrene, hvad der er vigtigt, så ville de ikke være så krakilske omkring småting.

»Gid vi havde bedre tid til at forklare vores visioner for forældrene, så ville de i højere grad kunne se ud over her og nu-situationer, hvor sutskoene er væk,« lyder det fra en pædagog, mens en anden har den modsatte oplevelse:

»Jeg har et godt forældresamarbejde. Jeg synes ikke, de 'glemmer' de store linjer, men det er nemmere at håndtere/se en glemt sutsko. Det er vigtigt, at vi oplyser forældrene om, at der er andre børn end deres, og at vi alle skal være her. Vi må hjælpe hinanden.«

En tredje konkluderer, at pædagogerne selv kan hjælpe med:

»Mange forældre reagerer kun ud fra deres eget barns perspektiv, men kan se det bredere perspektiv, når vi får talt om det. Enkelte er dog meget egocentriske i deres samarbejdsform.«

FORÆLDRE VIL GERNE. Selvom meget kan stå i vejen for et godt samarbejde, er der ikke noget i vejen med den gode vilje. Det mener pædagogerne i hvert fald. Næsten alle i undersøgelsen er overbeviste om, at forældrene gerne vil samarbejde med pædagogerne, men der er gode forklaringer på, hvorfor det ikke altid er så godt.

Og pædagogerne mener, at det er op til dem selv at etablere et godt samarbejde med forældrene.

»De fleste forældre er søde, men er de først blevet utilfredse med et eller andet, klager de over alting. For eksempel: 'medhjælperen skal tørre støv af', 'lyset var ikke tændt på mit barns stue, da vi mødte', 'der er ikke personale fra alle stuer før kl. 8 om morgenen'.«

»Der kræves imødekommenhed fra alle sider, og den er der som regel. Men som pædagog skal man også kridte banen op af og til, og erfaringen siger, at forældre er tilfredse med pædagoger, der viser, hvem de er.«

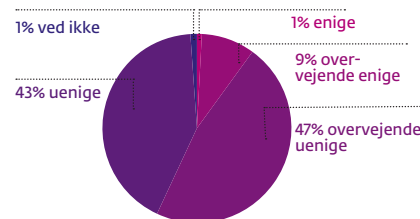
Nogle pædagoger ser forældresamarbejdet som en vej til større anseelse for pædagogprofessionen. Det vidner mange bemærkninger om. Her er en bemærkning, som kort og kontant opsummerer, hvad pædagogerne ønsker af forældrene:

»Forældrene skal se os som fagfolk og ikke bare en service.« ■

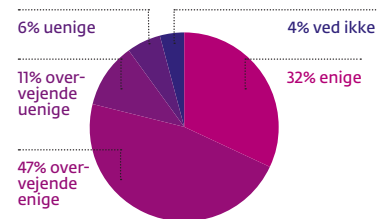
DET MENER PÆDAGOGERNE

828 pædagoger fra BUPL's panel har deltaget i undersøgelsen, der er udarbejdet af Børn&Unge i samarbejde med BUPL's politisk-økonomiske team. Vi bad pædagogerne om at tage stilling til en række udsagn, hvortil de kunne svare enig, overvejende enig, overvejende uenig, uenig eller ved ikke.

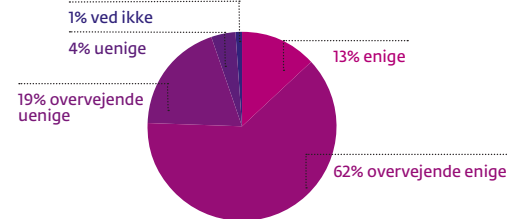
Jeg oplever samarbejdet med forældre som problematisk:

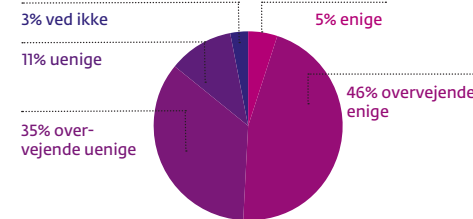
Forældre er blevet mere krævende inden for de seneste fem år:

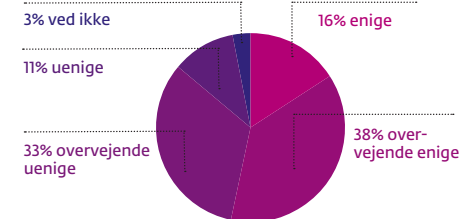
Forældre tænker kun på deres eget barn:

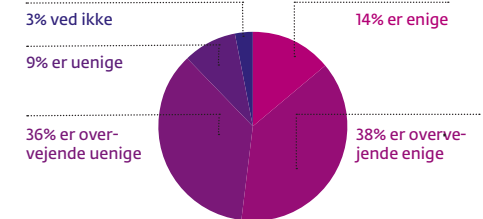
Forældre forstår pædagogens arbejdsvilkår:

Forældre går op i småting som sutsko, der er blevet væk, og glemmer de store linjer:

Forældre holder sig ikke godt nok orienteret om, hvad der foregår i institutionen:

DE FIRE EKSPERTER

Lisbeth Lenchler-Hübertz
Psykolog og medforfatter til bogen 'Vi arbejder med forældresamarbejde'. Medejer af konsulentfirmaet Babuska, hvor hun sammen med Lene Ditte Bjerring Bagger tilbyder oplæg, foredrag og temadage om blandt andet forældresamarbejde.

Iben Jensen
Kultursociolog, ph.d. og lektor på Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier på Roskilde Universitet. Har primært beskæftiget sig med forældresamarbejde mellem institutioner og minoritetsforældre.

Dorte Kousholt
Cand.psych., ph.d., lektor ved Institut for Læring på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Århus Universitet. Forsker i børns og familiers hverdagsliv, især om børns liv på tværs af daginstitutioner, hjem og forældreskab. Har skrevet et kapitel i bogen 'Forældresamarbejde – forskning i fællesskaber'.

Charlotte Højholt
Cand.psych., ph.d. og lektor og børneforsker på Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning på Roskilde Universitet. Har forsket i børns liv på tværs af forskellige livssammenhænge og professionelle arbejder med børnene. Har skrevet i og redigeret 'Børnefællesskaber – om de andre børns betydning. At arbejde med rummelighed og forældresamarbejde'.

De fleste pædagoger oplever samarbejdet med forældrene som en vigtig del af deres arbejde. Men de mener også, at det er besværligt. Den gode nyhed er, at pædagogerne selv kan gøre meget, mener fire eksperter.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk

Succes afhænger af jer selv

Efter en travl dag med børnene, står de der – forældrene – med deres krav og forventninger. I væste fald med brok og skældud. Samarbejdet med forældrene forløber ikke altid gnidningsfrit, men det kan der gøres noget ved. Faktisk er det op til pædagogerne, om forældresamarbejdet lykkes eller ej.

Det siger Charlotte Højholt, Iben Jensen, Dorte Kousholt og Lisbeth Lenchler-Hübertz, som på hver deres område har beskæftiget sig med forældresamarbejdet i daginstitutioner.

De mener alle fire, at pædagogerne skal afklare, hvad de vil med forældresamarbejdet. At de skal være tydelige i det pædagogiske arbejde og i formidlingen af det. Og så skal pædagogerne inddrage forældrene i løsningen af eventuelle problemer i børnefællesskabet.

De er også enige om, at skal forældresamar-

bejdet blive til gavn og glæde for alle parter, skal pædagogerne tage initiativet.

»Man skal ikke have et syn på forældrene som nogle, der er en potentiel fare. Man skal se dem som en mulighed for at få et bidrag til institutionen og til arbejdet. Man skal lave voksenfællesskaber om børnene,« siger Charlotte Højholt.

»Der er svære vilkår for forældresamarbejdet, fordi pædagogerne i sparetider kan opleve, at de er nødt til at skære i kontakten til forældrene for at få tid nok til børnene. Men det er ikke en god prioritering, for man må ikke underkende betydningen af at få den daglige kontakt til at fungere. Det gør pædagogerne ved at omsætte de oplevelser, de har i løbet af dagen, til budskaber, som forældrene kan bruge til at bakke op om arbejdet med børnene,« siger Dorte Kousholt.

Lisbeth Lenchler-Hübertz mener, at man

skal lave en forældreindkøring, ligesom man har med børnene. Men derudover skal man lægge op til, at barnets trivsel afhænger af et godt samarbejde.

»Pædagogerne skal sige til forældrene, at som professionelle ved de noget om børn generelt og om deres udvikling, men lige præcis det enkelte barn ved forældrene mest om. Pædagogerne skal give udtryk for, at de har brug for forældrene for at give barnet et godt institutionsliv. Desuden synes jeg, at pædagogerne skal udvise lidt ydmyghed i forhold til forældrene og ikke have alt for mange fordomme på forhånd. De skal have respekt for, at langt de fleste forældre gør det bedste, de kan, for deres børn,« siger hun.

Iben Jensen peger på, at samarbejdet ikke nødvendigvis går bedst dér, hvor man bruger mest tid på det.

»Det gør det snarere de steder, hvor institu-

tionens værdier er baseret på en inkluderende tilgang, og hvor man i personalegruppen har fælles faglige mål,« siger hun.

DET SVÆRE SAMARBEJDE. Der er mange grunde til, at samarbejdet mellem pædagoger og forældre kan opleves som svært. Det er en udbredt oplevelse, at forældrene skal serviceres eller 'pleases', og at de er en opgave 'ved siden af' kerneydelsen, mener Charlotte Højholt.

»Vi har efterhånden fået skabt et system, hvor forældre kontrollerer pædagogerne, og det kan være et problem, da det afsporer samarbejdet fra at handle om barnet. Hvis man føler sig kigget over skulderen af nogle, som ikke forstår den faglige baggrund for det, man gør, kan det give konflikter. Men kender man sin faglighed, og har man et godt fagligt fællesskab, bliver det nemmere at lytte til utilfredse forældre. Og så er det ofte en fordel at tage problemerne op som fælles dilemmaer i hele forældregruppen,« siger hun.

Det kan opleves som meget besværligt, at børnene også har forældre, som pædagogerne skal forholde sig til, mener Dorte Kousholt, der i forbindelse med sin forskning har interviewet mange forældre og fået indblik i, hvordan samarbejdet ser ud fra deres synsvinkel. Hun mener, at nogle af vanskelighederne opstår, fordi forældre og pædagoger ser børnene i forskellige situationer og med forskelligt udgangspunkt.

»Når børnene er sammen med deres kammerater i børnehaven, kan de udtrykke sig på

andre måder, end de gør derhjemme, og det har forældrene jo ikke direkte adgang til at følge med i. Derfor vil forældre meget gerne have formidlet, hvad der sker med deres barn i fællesskabet i institutionen. Det kan pædagoger nogle gange overse, for de bestiller jo ikke andet hele dagen end at være sammen med børnene,« siger hun.

Lisbeth Lenchler-Hübertz ved fra sit arbejde, at pædagogerne bruger meget krudt og energi på forældresamarbejdet, og at det giver rigtig meget hovedbrud.

»Problemerne opstår ofte på grund af manglende forståelse for synsvinkler og reaktioner,« siger hun.

Ifølge Iben Jensen opstår de største problemer, når institutionen ikke har gjort sig klart, hvad den vil med samarbejdet. Og fordi forældre og pædagoger ofte er uklare omkring, hvilke skrevne og uskrevne regler de følger og forventer, at den anden part følger.

»Fra forskning i kommunikation ved vi, at de største misforståelser i mødet mellem mennesker opstår, fordi parterne har forskellige forventninger til, hvad formålet er med det, som skal ske. Hvis pædagoger og forældre blev bedre til at forklare, hvorfor de gerne vil have bestemte krav opfyldt, ville de bedre kunne indgå i en reel dialog,« siger hun.

PROBLEMFORÆLDRE. Det er en udbredt forståelse, at bestemte forældretyper er årsag til problemer i forældresamarbejdet. Eller at forældre er besværlige, at de altid brokker sig, er egoistiske, er fortravlede eller kun ser deres eget barn. Charlotte Højholt mener, ►

FORÆLDRE DER FYLDER

Pædagogerne oplever, at nogle forældre fylder mere end andre. De udsatte børns forældre kræver selvsagt meget af pædagogerne, men også velfungerende forældre til velfungerende børn kan tage rigtig meget af pædagogernes tid.

I bogen 'Vi arbejder med forældresamarbejde', som Lisbeth Lenchler-Hübertz har skrevet sammen med Lene Bjerring Bagger, har de blandt andet beskrevet to forældretyper, der fylder meget i dagligdagen: de travle forældre og de overbæmmede forældre. For begge forældretyper gælder, at de vil optage pædagogernes udtalelser om deres måde at leve på eller om deres rolle over for barnet som kritik og et angreb. Og en konflikt kan tage sin begyndelse. Lisbeth Lenchler-Hübertz mener, at i den situation kan det være en fordel at huske på, at det ikke altid er de enkelte forældres problem alene, at de har travlt eller er overbæmmede. Det er et samfundsproblem, at det er svært at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen, og at forældre er usikre på forældrerollen.

»I stedet for at sige tingene i forbifarten, er det en god idé at tage en overordnet snak på et forældremøde om, at børn for eksempel har brug for ro og fred. For så fjerner man kritikken fra de enkelte forældre. Jeg har oplevet, at hvis man hyrer nogle udefra til at holde oplæg om emnet, og måske endda giver forældrene en fysiologisk forklaring på, at børns hjerner har brug for ro, så de kan udvikle sig, giver det nogle ahaoplevelser hos forældrene. Især fædre fanges af den mere tekniske indfaldsvinkel,« siger hun.

TRE TYPER INSTITUTIONER – TRE SLAGS FORÆLDRESAMARBEJDE

I stedet for forældretyper vil Iben Jensen hellere tale om, at der er forskellige typer af institutioner, som har forskellige måder at håndtere forældresamarbejdet på. Typerne er primært i spil i forhold til samarbejdet mellem danske institutioner og etniske minoritetsforældre. På grund af den overbevisning, institutionen samlet har, vil forældresamarbejdet have meget forskellige udgangspunkter. I den 'inkluderende institution' arbejder man bevidst med, at alle børn og forældre ikke bare skal føle sig velkomne, men også strukturelt være inkluderet.

»Det kan være gennem madordningen, så alle børn tilbydes sund og nærende kost, som de kender. Eller det kan være gennem lige opmærksomhed på alle religiøse helligdage,« forklarer Iben Jensen.

I den 'traditionelle institution' byder man alle børn velkommen som individer og giver alle lov til at være der, hvis de bare følger de traditioner, man plejer at have på stedet.

»Da disse institutioner er meget indvidoriente, går det ofte ganske fint med forældresamarbejdet, idet man bruger en del tid på at 'overtale' forældrene til at deltage i institutionens traditioner,« siger Iben Jensen.

I den 'nationale institution' tager man udgangspunkt i, at institutionen er dansk, og at børnene uanset etnisk baggrund skal forberedes til at fungere i det danske samfund.

»I disse institutioner mener man, at børn kommer til at fungere bedst i samfundet ved at tale dansk, følge danske madvaner og kristne højtidler,« siger Iben Jensen.

► at det er en fejl at dele forældrene ind i forskellige typer.

»En pædagog sagde engang, at man burde gå væk fra at betragte forældre som gæster og i stedet se dem som deltagere. Det har hun ret i. Forældre er nogle mennesker, som man har en fælles opgave med. Hvis man har den synsvinkel på arbejdet, vil man i højere grad se, at mange forældre kan vendes fra at være brokkehoveder til at være en fordel for arbejdet,« siger hun.

Lisbeth Lenchler-Hübertz mener, at det handler om ikke at havne i en diskussion om, hvem der er mest dum. I stedet for konstant at forsvare sig skal pædagogerne spørge, hvad forældrene tænker om situationen. På den måde vil de få meget mere at vide om, hvad forældrene er utilfredse med, uden at man ryger i totterne på hinanden.

»Man skal være nysgerrig efter at vide, hvorfor forældrene vil have noget andet end det, de får. Man skal spørge direkte og ikke være bange for forældrenes meninger. Det kan også være en god idé, at man som professionel ikke altid har svaret klar på forhånd. Rigtig mange tror, at de skal have løsningen parat, næsten inden problemet er formuleret. Gør man det hele tiden, vil forældrene ikke føle sig mødt som samarbejdspartnere, der har en viden om barnet. Samarbejdet skal dreje sig om, at man sammen finder svarene,« siger hun.

BRUG FAGLIGHEDEN. Selvom forældresamarbejdet kan synes vanskeligt, er der veje at gå, så det lykkes. De fire eksperter har kogt deres viden ned til tre råd til pædagogerne: Bliv selv klar over, hvad I vil. Brug jeres faglighed. Inddrag forældrene i det konkrete arbejde med børnegruppen.

Lisbeth Lenchler-Hübertz mener, at der er meget at hente for alle parter i et godt samarbejde.

»Samarbejdet mellem forældre og pædagoger kan være givende og meget positivt og lette pædagogernes arbejde. Alle skal have en oplevelse af, at de kan mere ved at rykke sammen om at give børnene et godt liv i institutionen,« siger hun og pointerer, at man skal passe på med at blande sig for meget i folks valg og have fordomme og idéer om, hvad forældre skal gøre og ikke gøre.

Og man skal især lade være med at udtale sig om det.

»Når pædagoger taler med forældre, skal de holde sig til det, de ser og oplever. De skal blive på deres egen banehalvdel. Og det kan man, hvis man har sin faglighed med sig. Man kan sagtens få udtrykt det, hvis man er bekymret for et barn, uden at kommentere forældrenes måde at leve på. Hvis et barn altid er træt om mandagen, skal pædagogen ikke sige til forældrene, at de skal putte ham i ordentlig tid i weekenden. I stedet kan pædagogen konstatere, at barnet hænger, er uoplagt og ikke leger så godt. Og så skal man lægge op til, at man sammen må se på, hvad der kan gøres for at øge barnets trivsel,« siger hun.

Iben Jensen mener, at pædagogerne skal være opmærksomme på, at de ofte arbejder ud fra en hvid, dansk norm om børneopdragelse. Det betyder, at de må lære at skelne mellem væsentlige og uvæsentlige forskelle i opdragelsen.

»Derudover afhænger samarbejdet helt af målet. Hvis målet med samarbejdet er barnets trivsel, opstår det bedste samarbejde, når institutionen gør klart, hvordan man arbejder og giver forældre mulighed for at snakke – både formelt og uformelt – med personalet i hverdagen. Der er rigtig gode erfaringer med enkle løsninger som en kande kaffe eller te på stuerne hver dag eller på aftalte tidspunkter,« siger hun.

UDGANGSPUNKT I BØRNELIVET. Charlotte Højholt mener, at forældrene ikke skal serviceres, og at man, når man har gjort det, kan sætte kryds ved, at man har samarbejdet. Forældre kan og skal bidrage til at gøre arbejdet lettere for pædagogerne.

»Vil man have engagerede forældre, der bidrager, skal man vælge at samarbejde om noget, der tager udgangspunkt i børnene. Forældrene kan eventuelt hjælpe med at bakke op om venskaberne i gruppen ved at invitere drengene med hjem lidt mere på tværs, eller de kan være med til at lave et fællesarrangement for pigegruppen,« siger hun.

Dorte Kousholt mener, at der ofte er for meget 'vi gør, som vi plejer' over den måde, mange institutioner laver forældresamarbejde på: Et stort møde om året, en samtale med alle børns forældre og en fest om sommeren. Ofte til skuffelse for begge parter, fordi udbyttet ikke står mål med investeringen.

Det er vigtigt at gennemtænke, hvad man vil med sine arrangementer. Det er for eksempel en god idé at gøre noget for, at forældrene kommer til at snakke sammen om deres børn. Det sker nemlig ikke af sig selv.

Forældrene skal inddrages i dagligdagen, gerne gruppevis.

»Man skal tænke fleksibilitet i forældresamarbejdet. Nogle gange er der brug for individuelle samtaler, og nogle gange er der brug for, at man laver noget med drengeforældrene eller de fem-åriges forældre og snakker om, hvad der sker i gruppen,« siger hun.

Pædagogerne skal vide, hvad de inviterer forældrene med til, og hvad de vil have ud af samarbejdet. Og initiativet skal komme fra pædagogerne.

»Hvis man ikke kun fortæller forældrene om deres eget barn, men orienterer bredere om, hvad der foregår i børnegruppen, får man også forældrene til at se på tingene mere bredt. Og så kan forældrene selv koble det, som deres eget barn gør, til det, der sker i institutionen. På den måde kommer forældrene til at se deres eget barn som en del af et fællesskab, sådan som pædagogerne ønsker det,« siger Dorte Kousholt. ■

LITTERATUR OM FORÆLDRESAMARBEJDE

- 'Vi arbejder med forældresamarbejde' af Lisbeth Lenchler-Hübertz og Lene Ditte Bjerring Bagger. Dafolo (2008).
- 'Professionelt forældresamarbejde' af Elsebeth Jensen og Helle Jensen. Akademisk Forlag (2007).
- 'Forældresamarbejde – forskning i fællesskaber' af Charlotte Højholt m.fl. Dansk Psykologisk Forlag (2005).
- 'Børnefællesskaber - om de andre børns betydning. At arbejde med rummelighed og forældresamarbejde' af Charlotte Højholt, Maja Røn Larsen og Anja Stanek. Forlaget Børn&Unge (2007).
- 'Kritiske og krævende forældre' af John Aasted Halse og Kjeld Rasmussen. Dansk Pædagogiske Forum (2007).
- 'De kompetente forældre' af Margrethe Brun Hansen. Aschehoug (2001).
- 'Tværkulturelt forældresamarbejde' af Karen Nørskov og Lone A. Sperschneider. Munkgaard (2004).
- 'Forældresamarbejde om børn med særlige behov' af Lene Iversholt, Svend Bak og Steen Kabel. Dansk Pædagogisk Forum (2005).
- 'Vanskelige forældresamtaler - gode dialoger' af May Britt Drugli og Ragnhild Onsøien. Forlaget Dafolo (2010).

Pædagogerne sætter en ære i at kunne alle forældres navne, have øjenkontakt og sige hej, når de kommer for at hente deres barn. Pædagog Jacob Dregild (tv.) og leder Beate Busse (th.) møder her et par forældre, som har brug for en lille dagligdags snak.

I fritidshjemmet Den Flyvende Kuffert i København får forældrene ikke lige meget opmærksomhed. Og det får de klar besked om lige fra starten. Ligesom pædagogerne prioriterer i arbejdet med børnene, prioriterer de også, hvilke forældre der har brug for deres mere intense støtte og hjælp. I hverdagen gør de dog meget ud af, at alle føler sig set og mødt.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk / Foto: Jakob Carlsen

Den gode dialog baner vejen

Hvis en far kommer ind ad døren og skælder ud over manglende sutsko, så er den første tanke hos pædagogerne i fritidshjemmet Den Flyvende Kuffert på Østerbro i København: 'Hvad mon det her handler om?' Og så prøver de at finde ud af, hvad der i virkeligheden er faderens behov.

»Vi møder forældrene på samme måde, som vi møder børnene, nemlig ud fra deres behov. Vi synes som udgangspunkt ikke, at noget er besværligt, og vi forsøger at vende tingene til noget positivt. Vi prøver at se på, hvad baggrunden er for, at de siger sådan eller gør sådan. Forældrene er meget vigtige samarbejdspartnere i forhold til børnene, og derfor skal vi tilstræbe at have en god dialog med dem og skabe en god stemning,« siger pædagog Jacob Dregild.

Pædagogerne på fritidshjemmet har arbejdet meget bevidst med, hvordan de ønsker, at samarbejdet med forældrene skal være. Det indebærer til dels, at de gør meget for, at en god stemning præger det daglige samvær.

Men også, at de gør forskel på folk. Ikke alle får den samme behandling.

»Forældrene er ikke i vejen hos os. Når et barn starter her, er det hele familien, vi får

ind. Vi synes også, at det er orden, at forældrene 'hænger ud' her, for det er rigtig dejligt for børnene, at deres forældre gider bruge tid sammen med dem på deres sted, og så får vi jo også lejlighed til at lære dem at kende. Til gengæld prioriterer vi også vores tid, så vi bruger forholdsvis mere tid på de børn og forældre, som har brug for en ekstra indsats. Det kan i perioder betyde, at mere velfungerende børn og forældre må nøjes med mindre opmærksomhed,« siger leder Beate Busse.

PRIORITERER BENHÅRDT. Forældrene får ren besked om pædagogernes prioritering, allerede inden børnene starter.

»Vi fortæller forældrene, hvad de kan forvente både pædagogisk og i forhold til den tid, vi kan bruge på dem. Vores arbejde går ud på at gøre en ekstra indsats over for de børn, der har behov for det. Skal vi have tid til det, må vi lade både de børn og de forældre, der fungerer godt, klare sig uden vores mandsopdækning. For er der problemer, ønsker vi ikke bare at kradse i overfladen. Vi vil dybere ned, så vi får en holdbar løsning. Og det tager tid, også i forhold til de pågældende forældre, som vi må have en tættere kontakt til,« siger Beate Busse.

Hun fortæller, at et barn, som har ►

Pædagogerne i Den Flyvende Kuffert prioriterer at sætte tid af til børn og forældre, som har brug for en særlig indsats. Leder Beate Busse (th.) og pædagog Jacob Dregild har her taget sig tid til en mere indgående snak over en kop kaffe.

► svært ved at komme ind i en gruppe, fordi det ikke fungerer så godt socialt, ikke bare har brug for at komme på et par ture med gruppen.

»Der skal arbejdes meget mere med problemet, hvis der skal skabes læring hos barnet om, hvordan man kommer ind i en gruppe. Og hos gruppen, som skal lære at være mere rummelig. Så vi bruger meget tid på at arbejde med det, og så må forældre opgive deres hang til millimeterdemokrati om, at alle skal have det samme. Alle skal ikke have det samme. De skal have det, som svarer til deres behov, og de er meget forskellige. Vores erfaring er, at lykkes det, så er forældrene ikke så interesseret i, om de får det samme som de andre. Det bliver først vigtigt at få noget, hvis man føler sig underernæret eller overset. Det arbejder vi hårdt på, ikke sker her,« siger hun.

Ligesom mange andre institutioner har

Den Flyvende Kuffert også tilbud om individuelle samtaler om børnene. Det er meget populært, men pædagogerne prioriterer først og fremmest at snakke med de forældre, hvis børn har vanskeligheder, fortæller Beate Busse.

»Samtalerne giver et godt kendskab til familien, men vi prioriterer ikke samtalerne højere og holder dem ikke, hvis ingen har brug for dem. Hvis vi synes, at der er nogle, vi gerne vil snakke med, så siger vi til dem, inden vi hænger tilbuddet op, at vi gerne vil have, at de booker en tid, fordi vi har brug for at snakke med dem. Vi oplever, at forældrene stoler på, at vi kontakter, hvis vi har noget at sige,« siger hun.

INDDRAGER FORÆLDRENE. Den Flyvende Kuffert ligger, ifølge Beate Busse, i et miljø med mange ressourcer og få familier med sociale problemer.

»Fordi vi har flest velfungerende familier, betyder det, at vi kan lægge overliggeren højt i vores forældresamarbejde. Vi oplever, at forældrene føler sig på niveau med os. Og det gør alt andet lige forældresamarbejdet nemmere,« siger hun.

»Det betyder nok også, at vores budskab om, at samarbejdet om børnene er et fællesskab mellem forældrene og os, accepteres fuldt ud af langt de fleste,« siger Jacob Dregild.

I Den Flyvende Kuffert oplever pædagogerne ind imellem, at de må gribe ind, fordi der opstår konflikter mellem forældrene. Ofte er konflikten startet i børnegruppen, som snakker videre om det derhjemme. Og så kan det være svært for forældrene at se ret fra vrang, fordi der går forældrefølelser i det, fortæller Beate Busse.

»I de tilfælde inviterer vi til møde med de forældre, som er involveret. Og så snakker vi med forældrene om, hvordan konflikten kan

være opstået, og hvordan de forskellige børn måske har udlagt oplevelsen lidt anderledes, end vi har set den. Når vi fortæller, hvordan vi ser på det her, og vi hører på dem, så har vi altid oplevet, at vi får et meget frugtbart samarbejde og får løst det problem, som er gået i hårdknude. Det er vigtigt, at vi viser, at vi opfatter det som vores opgave at rede den slags misforståelser ud,« siger hun.

Små problemer kan hurtigt vokse sig store, hvis man ikke får sat dem i perspektiv, mener Jacob Dregild.

»Alt det forældrene går med, påvirker jo også børnene, og så kan situationen blive forværret af, at forældrene tager initiativer, som ikke er givtige for børnene. Derfor er det vigtigt, at vi hjælper med at få styr på den slags konflikter, mest for børnenes skyld, men nogle gange involverer det jo forældrene,« siger han.

VI HAR DE BREDE SKULDRE. Selvom pædagogerne i Den Flyvende Kuffert prioriterer forældresamarbejdet benhårdt, mener de, at det er misforstået, hvis man skærer i samar-

bejdet med forældrene, fordi man mener, at tiden går fra børnene.

»Det tager meget energi, og man skal lave mange regler, hvis man skal holde forældrene ude. Og man risikerer at få nogle forældre, der vil stille krav om deres ret, og som vil gå i petitesser, fordi de ikke føler sig mødt. Det tager ikke noget fra børnene at beskæftige sig med deres forældre. Tværtimod giver det børnene noget, når deres pædagoger kan lide deres forældre og gider bruge tid på dem,« siger Beate Busse.

»Man kan ikke adskille børnene og deres forældre, det er to sider af samme sag,« siger Jacob Dregild.

Udgangspunktet er indstillingen til forældrene og de værdier, man arbejder efter i institutionen, mener pædagogerne.

»Vi har en faglig stolthed, og vi er gode til vores arbejde. Men vi signalerer også, at vi sagtens kan lære noget, og det betyder, at det ikke opleves så meget som 'dem og os'. Vi er ikke bange for forældrene. Vi ser dem som ligeværdige samarbejdspartnere, som der skal være plads og rum til. Forældrene

skal føle sig velkomne. Der skal så lidt til, og der går ikke noget fra os, at vi lige kigger op og siger hej og giver dem mulighed for at være her lidt sammen med deres barn,« siger Beate Busse.

»Et hej og et tilbud om en kop kaffe kan gøre meget. Hvis forældrene ikke bliver mødt, kan de jo tænke, at det samme sker for deres barn, og det er ikke befordrende for samarbejdet,« siger Jacob Dregild.

Beate Busse oplever dog også, at der er en hårfin balance mellem at være forstående og pleasende.

»Jeg kan nogle gange tænke, om der er en professionel grund til, at jeg går langt for at imødekomme en forælder. Eller om jeg gør det, fordi jeg tror, at jeg kan afværge, at der kommer noget værre. Vi går nogle gange langt for det gode samarbejdes skyld, men vores motto er, at 'det er os, der har de brede skuldre'. Vi kan klare det, fordi vi er professionelle og arbejder sammen i et team, hvor vi støtter og hjælper hinanden,« siger hun. ■

LINA LUX

Det ergonomiske puslebord

- Elektrisk højdeindstilleligt
- Let at tilpasse individuelt
- Kan køres ned i gulvhøjde, så barnet selv kan kravle op
- Brudsikkert let glasfiber materiale med integreret vask, som forhindrer smudsansamlinger
- Leveres med vandtæt, ftalat-fri madras og underkurve til opbevaring

Ring på
36 39 80 00

info@handicare.dk
www.handicare.dk

Forældrene er stort set tilfredse med samarbejdet med pædagogerne. Men en del mener, at pædagogerne ikke er gode nok til at tage konflikterne med forældrene og få dem løst.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk

Forældre er godt tilfredse

De fleste forældre synes, at forældresamarbejdet i deres barns institution fungerer godt. Det viser en ny undersøgelse, hvor Epinion for BUPL har spurgt 794 forældre til børn i daginstitutioner, fritidshjem og SFO'er og klubber.

76 procent af forældrene har svaret, at de er tilfredse med samarbejdet. Næsten lige så mange mener, at pædagogerne forstår deres behov.

Det mest bemærkelsesværdige er, at selv forældre, der måske ikke kommer så ofte i institutionen, fordi deres barn er blevet stor nok til selv at klare vejen ud og hjem, er meget glade for samarbejdet.

Der er heller ikke den store forskel på forældrenes tilfredshed, hvis man ser på deres uddannelsesmæssige baggrund. Håndværkerforælderen er lige så glad for samarbejdet som akademikeren. Kun den ufaglærte forælder giver udtryk for mindre tilfredshed.

157 forældre har benyttet sig af muligheden for at udtale sig mere uddybende om forældre-

samarbejdet. Disse bemærkninger rammer godt, hvad hovedparten af forældrene har sagt. Forældrene skriver blandt andet:

»Det er en super god institution med top professionelle medarbejdere.«

»De gør det så godt, som rammerne tillader.«

»Pædagogerne er positive, anerkendende, lyttende og forklarende.«

De forældre, som ikke er så tilfredse, har også skrevet uddybende kommentarer. De skriver for eksempel:

»Der er en begrænset kontakt og mange forskellige pædagoger.«

»Der er ikke noget samarbejde.«

Mange forældre giver samtidig udtryk for, at pædagogerne har fået mindre tid til at samarbejde med dem.

»Alle er meget samarbejdsvillige, men de har ikke tid. Planlagte samtaler er stort set sparet væk,« bemærker en forælder.

DOVNE OG KONFLIKTSKY. De forældre, som ikke er så glade for samarbejdet, har

forskellige grunde til deres utilfredshed. En del forældre udtrykker sig negativt om den måde, pædagogerne arbejder på. Der sker enten for lidt eller det forkerte i deres barns institution. Nogle mener, at pædagogerne ligefrem er dovne eller ikke dygtige nok.

»De har vist alt for travlt med at drikke kaffe og pleje egne behov. Tonen er okay, men deres faglige evner halter lidt,« skriver en forælder.

»Pædagoger er nogle dovne hunde,« mener en anden.

Mange forældre mener dog, at pædagogerne gør, hvad de kan, men at deres arbejdsvilkår kan forhindre både et godt forældresamarbejde og mindske kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

»Pædagogerne har mange opgaver, og det virker indimellem, som om de har svært ved at finde tid til at se de mindre detaljer omkring børnene,« skriver en.

En anden formulerer det sådan:

»Pædagogerne gør en kæmpeindsats for vores børn, men det bliver ikke værdsat fra kommunens side. De laver mange besparel-

ser, så man kan godt forstå, at pædagogerne bliver stresset.«

Men mange forældre mener, at pædagogerne er konfliktsky. Kun 22 procent er enige i, at pædagogerne er gode nok til at tage konflikter med forældrene og få dem løst. En forælder har oplevet det på egen krop og beskriver det sådan her:

»De har prøvet at løse konflikter mellem børnene ved at bede forældrene om at tale sammen. Det er for let sluppet. Det må være pædagogerne, der skal løse konflikter.«

GOD KOMMUNIKATION. Selvom der findes en gruppe af utilfredse forældre, mener 71 procent af dem alligevel, at pædagogerne er gode til at orientere om deres barns trivsel og udvikling. Mest ros får de pædagoger, som arbejder i vuggestue, børnehave og aldersintegrerede institution.

»Min erfaring er, at uddannede pædagoger er opmærksomme på børnene og er i stand til at kommunikere det videre til forældrene,« siger en forælder.

Denne forælder har dog den stik modsatte oplevelse:

»Der mangler opfølgning på børnenes udvikling og trivsel, hvilket kan få det til at se ud, som om pædagogerne egentlig ikke interesserer sig for børnene.«

En af grundene til, at samarbejdet trods alt fungerer fint, er måske, at hele 65 procent af forældrene synes, at pædagogerne er gode til at forklare, hvad de laver. Mange forældre giver udtryk for, at de har en god kommunikation med pædagogerne og får besked om, hvad der foregår i institutionen.

»Jeg er super glad for mit barns institution. Pædagogerne ser positivt på udfordringerne

i hverdagen, er åbne for forslag og kan argumentere for, hvorfor de gør som de gør,« skriver en forælder.

Det er igen forældrene til de mindre børn, som er glædest for kommunikationen og den orientering, de får i institutionen. Af flere besvarelser fremgår det, at forældre til børn i fritidshjem og især SFO'erne ikke er tilfredse med den måde, de bliver orienteret på. Nogle siger, at de ikke kan finde en pædagog at snakke med, når de henter deres barn.

»Der er ikke tid til at orientere om det enkelte barn, og ofte ved personalet ikke, hvad barnet har lavet i løbet af dagen,« siger en forælder.

Nogle har forståelse for, at det ikke er med pædagogernes gode vilje, hvis de ikke får nok at vide om børnenes hverdag

»Jeg tror ikke, at personalet har tid til at prioritere forældrekontakten tilstrækkeligt højt,« siger en forælder.

IKKE HELT ÆRLIGE. Lars Klingenberg, formand for forældreorganisationen FOLA, mener, at resultatet af denne undersøgelse ligner mange andre brugertilfredshedsundersøgelser. Han er dog lidt skeptisk over for, om forældrene nu også svarer ærligt på spørgsmålene.

»Efter vores opfattelse mener mange forældre, at pædagogernes tid til at snakke med dem ikke er tilstrækkelig. Ser man bag tallene og læser de kommentarer, folk kommer med i sådan en undersøgelse, så viser det sig ofte, at folk alligevel i stor stil lufter deres frustrationer og utilfredshed. Det er også en kendt sag, at mange ikke kan holde tanken ud om, at deres barn går i en dårlig institution, så de lukker øjnene for deres utilfredshed. Derfor

får vi måske ikke det helt reelle billede af, hvordan det ser ud i virkeligheden,« siger han.

I de senere år er det også blevet meget mere almindeligt, at forældre flytter deres barn til en anden institution, hvis de er utilfredse, siger Lars Klingenberg.

»På et tidspunkt ender de i en institution, hvor de synes, at det fungerer. Og så kan de jo sige, at de er tilfredse,« siger han.

Forældreformanden tror dog på, at forældrene har en udstrakt forståelse for pædagogernes dårlige arbejdsvilkår.

»De ved godt, at det ikke er pædagogerne, de skal skyde på, når besparelserne kan ses i institutionen. Men det er pædagogerne, de ser til daglig, og så kan de komme til at stå for skud, hvis forældrene oplever, at de ikke kan få en ordentlig kontakt,« siger han.

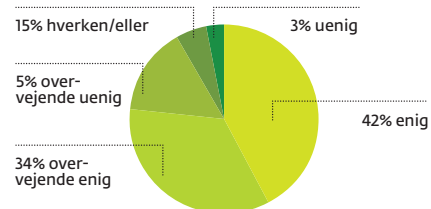
At nogle pædagoger opleves som konfliktsky af forældrene, mener Lars Klingenberg er problematisk.

»Men forældrene må også gribe i egen barm, for mange af dem stiller store individuelle krav på deres børns vegne. De tænker måske mere individorienteret end fællesskabsorienteret. Som forældre må man huske på, at en daginstitution er et fællesskab, som vi traditionelt gerne har set, at vores børn lærer at fungere i. Hvis forældrene så møder institutionerne som steder, hvor det handler om, at man skal udvikle hvert enkelt barns kompetencer på bekostning af fællesskabet, kan jeg godt forestille mig, at der kommer konflikter. Og de er meget svære at håndtere for pædagogerne, fordi det er relativt nyt, og fordi det kan være svært at honorere forældrenes høje og også i nogle tilfælde urimelige krav i forhold til det enkelte barn,« siger Lars Klingenberg. ■

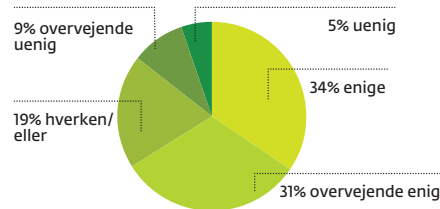
DET MENER FORÆLDRENE

Spørgsmålene til forældrene er formuleret som udsagn, man kan erklære sig enig, overvejende enige, hverken/eller, overvejende uenig eller uenig i. Undersøgelsen er gennemført for BUPL og Børn&Unge af Epinion. 794 forældre har svaret.

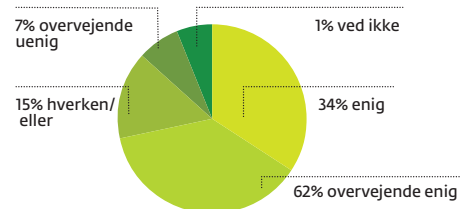
Samarbejdet mellem pædagoger og forældre fungerer godt i mit barns institution:

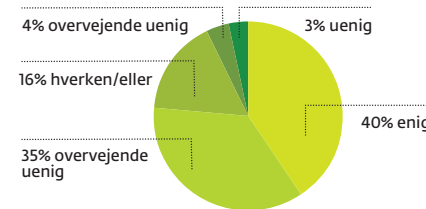
Pædagoger er gode til at forklare, hvad de laver:

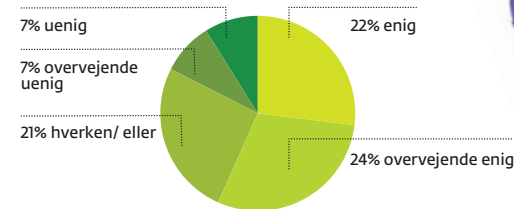
Pædagoger er gode til at orientere om mit barns trivsel og udvikling:

Pædagogerne forstår vores behov som forældre:

Pædagoger er gode til at tage konflikter med forældre og få dem løst:

»Synes vi har nogle fantastiske pædagoger, som kommunens politikere slet ikke sætter pris nok på.«

Forældrekommentar fra undersøgelsen

Pædagogerne skal gøre forældrene opmærksom på deres værdier, så forældrene kan forstå deres valg, siger Jørgen Husted.

Ifølge etikekspert Jørgen Husted opstår etiske dilemmaer, fordi forskellige værdier kolliderer, når pædagoger og forældre skal samarbejde om børns opdragelse og dannelse.

Af Vibeke Bye Jensen, vbj@bupl.dk / Foto: Jens Hasse

Samarbejde handler om værdier og etik

Skal børnene have lov til at lege selv, eller skal de hele tiden aktiveres af pædagogerne? Må de gå med bare tæer på legepladsen? Må de få chokolademadder hver dag? Er det i orden, at forældre taler i mobiltelefon, mens de henter deres barn? Skal pædagogerne blande sig, hvis et barn slet ikke holder ferie? Mange spørgsmål, dilemmaer og konflikter kan opstå, når pædagogernes værdier kolliderer med forældrenes. Og der opstår etiske dilemmaer, som ikke har en færdig opskrift. Derfor går samarbejdet mellem forældre og pædagoger ud på at afklare og diskutere de værdier, som ligger til grund for den opdragelse og dannelse, der skal udøves i institutionerne, mener Jørgen Husted, lektor ved Institut for Filosofi og Idéhistorie på Århus Universitet. Han har været involveret i udarbejdelsen af et pædagogisk grundlag, som måske vedtages på BULPL's kongres i december.

»Pædagogerne handler jo på forældrenes mandat i juridisk forstand. Det er forældrene, der har ansvaret for børnene, men det ansvar gør de pædagogerne delagtige i, når de afleverer dem i institutionen. Da pædagogerne skal opdrage og danne børnene i den tid, de er i institutionen, handler det jo i høj grad

om, hvilke værdier der skal lægges til grund for opdragelsen. Og det er her konflikterne kan opstå,« siger han.

Det kan gøre et samarbejde svært, at man som pædagog og forælder skal arbejde sammen om en tredje person, hvis man har forskellige værdier, mener Jørgen Husted.

»Samarbejdet er gennemsyret af værdier og dermed etik, og derfor er etik meget væsentligt for pædagogprofessionen,« siger han.

YDMYGHED ER GODT. Det er pædagogernes opgave at forklare de værdier, de står for i institutionen og som personer, så forældrene kan forstå pædagogernes valg, mener Jørgen Husted. Her ser han gerne, at pædagogerne udviser en vis form for ydmyghed i forsøget på at forstå, hvorfor forældrene vælger, som de gør.

»Ligesom man selv vil respekteres for sine værdier, skal man også respektere forældrenes. Man skal passe på, at man ikke stiller sig op som agent for tomme, selvfølgelige værdier, som for eksempel at sådan eller sådan 'ville en god mor aldrig gøre'. Eller at man gemmer sig bag videnskabelige forklaringer, for på den måde er det for nemt at lukke munden på forældrene, og det er dårlig kommunikation,« siger han.

Når forældrene skal have klar besked om værdierne i institutionen, betyder det også, at pædagogerne selv skal blive klar over, hvilke værdier de har og arbejder efter. Efter Jørgen Husted's mening kan pædagogerne ikke komme uden om en form for forældreopdragelse, ikke kun i forhold til 'de slemme og fordrukne' forældre. De skal også snakke med de mere velfungerende forældre om deres måde at tackle tingene.

»Som pædagog skal man ikke stille sig bedrevidende an, men på en ordentlig måde hjælpe forældrene til at afklare, hvilke værdier der vil give barnet det bedst mulige liv. Pædagogerne må afgøre med sig selv og hinanden, hvad de står for, og det skal de kommunikere videre til forældrene,« siger han.

VÆRDIKONFLIKTER. Nogle gange vil der opstå en konflikt mellem pædagoger og forældre, fordi pædagogerne både er hjælpere for forældrene og kontrollanter på det offentlige vegne. Desuden kan forældrene have værdier, som er imod barnets tarv, og som pædagogen må tage afstand fra.

»Her er det vigtigt ikke at være fordømmende, men respektere forældrenes værdier og dermed åbne for en dialog om, hvad der strider mod barnets tarv.

»Disse værdikonflikter er ikke blevet mindre i nutidens multikulturelle samfund. Det er en stor udfordring for pædagogprofessionen, at nogle pædagoger møder forældre med helt andre værdier. Det kan blive sværere at forklare sine egne og at forstå forældrenes, fordi de er så fremmede for én,« siger Jørgen Husted.

SELVBESTEMMELSE HAR EN GRÆNSE. Det er grundlæggende i etik, at man skal respektere folks selvbestemmelse. Og det er klart, at pædagoger skal respektere forældres selvbestemmelse, hvad angår deres eget liv. Men man skal huske, at forældrene ikke har selvbestemmelse i forhold til børnene, mener Jørgen Husted.

»Forældrene ejer jo ikke deres børn, som de ejer en hund. De har et særligt ansvar for børnenes opdragelse og trivsel. Derfor kan pædagogerne godt stille krav til forældrene og holde dem fast på deres ansvar. Nogle gange er det en pligt at sætte grænser for folks selvbestemmelse. Når det går ud over børnene, kan man ikke bare sige, at her hersker forældrenes selvbestemmelse. Så der ligger et dilemma i, at man i vid udstrækning skal respektere folks selvbestemmelse, men man skal også varetage barnets tarv og ikke gøre sig til redskab for forældrene,« siger han. ■

Barn til barn Massage

kursus for alle, som arbejder med børn

i dagplejen, børnehaven og SFO'en:
Silkeborg: 25.-26. oktober 2010 + 4. jan. 2011
Gentofte: 6.-8. november 2010 i Gentofte

i skolen:
Silkeborg: 7. december 2010 eller
5. april 2011

Specialpædagogisk Børnemassage

Lær at massere børn med specielle behov

Silkeborg: 11.1 + 29.3 + 26.4 2011
Gentofte: 20.-22. august 2011

NORDLYS

tlf. 8681 1081
www.nordlys.dk

Børnefotograferne

Gauss Foto tilbyder portrætter fyldt med livsglæde og glade smil.

- ♥ Forældrene har flere valgmuligheder ved Gauss Foto
- ♥ Portrætter med og uden udtoning valgfrit i sort/hvid, farve og bruntonet
- ♥ 4 forskellige udtryk - fuld returret - fotos kan købes fra 60,- kr.
- ♥ gratis personalefoto - gratis stort gruppefoto 50x70 cm. med ramme
- ♥ gratis Cd med fotos af alle - besøg af samme glade fotograf hvert år

Gauss foto

Møllergade 61 · Svendborg · www.gaussfoto.dk · jette@gaussfoto.dk

Ring...tlf. 62 22 90 57

LOG IND OG VIND

Nåede du ikke at deltage i BUPL's sommerkonkurrence om en sansegyng, har du nu mulighed for at deltage i lodtrækningen om et SuperGavekort til en værdi af 500 kroner. Alt, du skal gøre, er at logge ind på 'Min side' og udfylde konkurrenceformularen. På 'Min side' får du som medlem af BUPL skræddersyet viden i forhold til dit arbejde, og hvor du arbejder.

[Klik ind på bupl.dk, og se hvordan.](#)

Forældrene hjælper med at passe dyr og vedligeholde institutionen og tager med på koloni. I Børnehuset Baunegård er man så glad for forældresamarbejdet, at man også fester med forældrene – uden børn.

Af Steffen Hagemann, sbh@bupl.dk / Foto: Jeppe Carlsen

Når regnen vælter ned, er det godt, at der også er mulighed for klassiske klubaktiviteter indendørs.

Den 33-årige hest Frejdig, som Louise Hemstra står med, er en af grundene til, at forældrene er nødt til at involvere sig aktivt i klubben.

vores side at bibeholde forældrenes interesse for de ting, vi gør,« siger Louise Hemstra.

DYREPASSERE. Forældrenes engagement er forudsætningen for, at der er dyr på Baunegård. I hverdagen er det pædagoger og børn, der passer de to heste, grisene og hønsene.

»Men i weekenderne er vi afhængige af, at forældrene gør arbejdet. Så de, der er interesseret, får et kursus, og så er det ellers dem, der står for dyrene,« siger Louise Hemstra.

Forældrene skriver sig på en liste, når de har tid til weekendpasning af dyr, og så har de telefonnumre til personalet at falde tilbage på, hvis der skulle være noget, de er i tvivl om.

Det er også forældrene, som er med til at vedligeholde institutionen og den 7000 kvadratmeter store grund. Der er nedsat en såkaldt ejendomsgruppe, der blandt andet arrangerer de to årlige arbejdsweekender. Både forældre og ansatte er med i ejendomsgruppen.

»Vi inviterer til hårde arbejdsdage, og så er forældrene ellers med til at holde stedet ved lige, reparere og sætte i stand. De har ungerne med herop, og de knokler fra morgen til aften sammen med os,« siger Louise Hemstra.

Og på trods af knokleriet er der stort fremmøde, for det er samtidig hyggeligt, fremhæver hun.

BØRNENE KAN SIGE NEJ. På Baunegård bliver de årlige kolonier også prioriteret højt. Og igen er forældrenes aktive deltagelse forudsætningen for, at kolonierne overhovedet bliver til noget.

»I fritidshjem og klub er vi næsten hvert år på primitive lejre. Og vi kan ikke nå alt det praktiske, samtidig med at vi skal være sammen med børnene, hvis ikke vi har forældre med,« siger Louise Hemstra.

Klubben har lige været ni dage på koloni ▶

Uden forældrene smuldrer pædagogikken

Louise Hemstra trækker det ene ærme op på sin grå trøje og viser nogle skrammer og blå mærker frem.

»Jeg ved ikke, hvad der er sket. Jeg har nok danset for meget,« siger hun.

Det var en god fest i lørdags. Det plejer det også at være, når der er voksenfest i Børnehuset Baunegård, som er en integreret institution i Albertslund med børnehaven, fritidshjem og klub.

Voksenfesten er, som navnet siger, for de voksne, hvilket i dette tilfælde dækker over såvel ansatte som forældre på Baunegård. I år havde 50 forældre og det meste af personale-

gruppen valgt at klæde sig ud i cowboy- eller cowgirloutfit for at leve op til årets westerntema. Fritidshjemmet blev omdannet til saloon, der var coleslaw til maden, der var linedance, og der var gang i den, som Louise Hemstras forslåede arme understreger selv fire dage efter festen.

For personalet på Baunegård foregår voksenfesten i fritiden. Der bliver ikke skrevet timer på arbejdsskemaet, når man fester med forældrene.

»Det er noget, vi gør, fordi vi har lyst. Det er helt frivilligt,« siger Louise Hemstra, som er afdelingsleder i klubben.

Hun satte første gang sine ben i institutio-

nen, da hun var i tre måneders praktik. Nu har hun været her, siden hun blev uddannet for otte år siden, dog med et halvt år i Afrika og et enkelt år i en anden Albertslund-institution som afbræk.

»Vi prioriterer samværet med vores forældre, både det formelle og det uformelle. Og voksenfesten er måske det bedste til at illustrere, at vi godt gider dem. Vi gider dem rigtig godt. Og de gider os,« siger Louise Hemstra.

AFHÆNGIGE AF FORÆLDRENE. På Baunegård er forældrene ikke kun med, når der er fest. Forældrenes aktive deltagelse er en forudsætning for Baunegårds pædagogik.

»Vi er afhængige af dem på alle leder og kanter. Vi kan ikke gøre de ting, vi vil, hvis vi ikke inddrager forældrene,« siger Louise Hemstra. Hun anslår, at klubbens personale har en tæt kontakt til 85 procent af forældrene.

»Og den primære grund er, at vi arver børnene fra børnehaven til fritidshjem og til klubben. Størstedelen af medlemmerne i klubben er født ind i kulturen omkring det her hus, så vi er heldigt stillet,« siger Louise Hemstra.

Hun er selv med til at skabe en god kontakt til forældrene i børnehaven.

»Det er umuligt for os i en fritidsklub at have stillinger på 37 timer om ugen, så vi har været nødt til at lave sjove konstruktioner.

For mit vedkommende betyder det, at jeg er en dag om ugen i vores børnehaven. Det giver god mening, for så lærer jeg både børn og forældre at kende, og de lærer mig at kende,« siger Louise Hemstra, der lige har været på koloni med børnehaven.

39 ud af 41 børn var med.

Men i klubben er der to faktorer, der får forældrene til at neddrole engagementet. Dels vil børnene faktisk helst se så lidt som muligt til forældrene, når de er i klub, dels er forældrene tilbøjelige til at slippe tøjlerne lidt, når børnene nu endelig er blevet så store, at de kan klare sig selv.

»Og derfor kræver det også hårdt arbejde fra

Baunegård har to grise. De bliver fedet op med økologisk foder og klappet af børnene.

► i Sverige, og der var godt halvdelen af de voksne i lejren forældre. Forældrene hjælper med det praktiske arbejde, mens pædagogerne får mere tid til det pædagogiske arbejde med ungerne.

Men der er én forudsætning for, at det fungerer: Børnene har ret til at nedlægge veto mod, at deres forældre kommer med.

»Nogle siger, at de under ingen omstændigheder vil have deres mor og far med. Og så kommer de ikke med,« siger Louise Hemstra, som fortæller, at personalet også har ret til at sige nej tak til tilbuddet om hjælp.

Hun afviser, at det kun er de bedste forældre, der hjælper til.

»Vi har dem, der melder sig, og det er alle mulige forskellige. Netop fordi der er alle de forskellige grupper, hvor det kræver forskellige ting, så er de fleste forældre med. Vi presser aldrig nogen, som ikke kan og ikke har tid,« siger Louise Hemstra.

»De, som vælger at være med, er med, og det tager vi imod med kyshånd,« siger hun.

Albertslund er en af landets hårdest belastede kommuner, men i Børnehuset Baunegård er det lidt anderledes.

»Generelt har vi overskudsfamilier her på Baunegård. Vi ligger i et område med mange pædagoger, lærere og akademikere. Vi har ikke så mange familier, der er spændt hårdt for,« siger Louise Hemstra.

TRUET AF NEDSKÆRINGER. De aktive forældre har også været på banen i foråret, hvor fritidshjemmet blev udpeget til lukning i kommunens sparekatalog. Det ville give flere penge at lukke fritidshjemmene, flytte børnene til SFO'er på skolerne og hæve taksterne, vurderer kommunen.

»Vi er hverken klub eller børnehaven, hvis vi ikke har et fritidshjem. Det er bindeleddet hele vejen rundt. Der er ingen af os, der er interesserede i at splitte det op,« siger Louise Hemstra.

Så der har været aktionsdage, der er blevet produceret foldere, og bestyrelsen har haft travlt med stormøder og meget mere. Håbet er, at kommunen vil lave fritidshjemmet til en fritliggende SFO, sådan at Baunegård kan beholde sin struktur. Den endelige dom falder 12. oktober, når kommunalbestyrelsen vedtager budgettet for det kommende år. ■

forældrene, at 'nu har vores børn gået i vuggestue, dagpleje, børnehaven og SFO, og vi er rendt til forældremøder og forældrearrangementer, så når vi kan mærke på vores børn, at de måske ikke er specielt interesserede, så slipper vi gerne'.

Ulla Andersen mener, at de klubber, hvor man arbejder aktivt med forældresamarbejdet, også er de steder, hvor man satser på forældrene som en ressource.

»Man ser forældrene som nogle, der kan tilføre organisationen noget anderledes, noget nyt.«

I nogle klubber kunne man arbejde på en holdningsændring, mener Ulla Andersen, så man ser forældrene som dem, der har størst viden om netop deres barn, mens personalet har de faglige kompetencer og viden om aldersgruppen.

»Den synergieffekt, vi kan få ud af det, er rigtig god. Sammenlagt vil vi få det fulde billede af, hvad der skal til, for at barnet eller den unge trives bedst muligt, og vi kan være fælles om at få tingene til at lykkes, uden at frigørelsesprocessen forstyrres,« siger hun.

RET TIL ET PRIVATLIV. I fritidsklubben begynder børnene også selv at lægge låg på den information, som de giver forældrene.

»De begynder at finde ud af 'aha, nu går jeg ikke i børnehaven eller SFO mere, så nu har jeg faktisk ret til at få et privatliv. For før skulle pædagogerne altid fortælle, hvordan jeg havde det, og hvad jeg havde lavet'. Det gør pædagogerne altså ikke i klubben, medmindre der er et eller andet ekstraordinært på spil. Det betyder, at ungerne finder ud af det fede ved at have et privatliv, så de siger ikke så meget til forældrene,« siger Ulla Andersen.

Netop derfor kunne det være en god idé at lave en kontaktpersonordning, mener Ulla Andersen. Med sådan en ordning har hver medarbejder ansvaret for et antal børn og ringer hjem til forældrene engang imellem og fortæller, hvordan det går.

»Så giver pædagogerne en udviklingsstatus på, hvordan deres børn har det, trives, og hvordan de har det med kammeraterne,« siger Ulla Andersen og understreger, at kontaktpersonen også skal formidle de gode historier:

»Som nogle kloge klubfolk siger, så kan en positiv henvendelse holde til tre negative. For alle forældre vil gerne høre nyt om deres børn.«

Og skulle der være dårlige nyheder til forældrene, vil det også blive nemmere med en kontaktperson.

»For kontakten er etableret, vi har hilst og set hinanden i øjnene. Og så kan man lynhurtigt genoptage kontakten til forældrene ved behov,« siger Ulla Andersen. ■

Børnene vil være fri for far og mor

Børnene er ikke interesserede i, at forældrene kommer i klubben, og det prøver klubfolkene at respektere. Kontaktpersoner kan skabe et bedre forældresamarbejde, anbefaler konsulent fra Ungdomsringen.

Af Steffen Hagemann, sbh@bupl.dk

Der er meget langt mellem de klubber, der laver projekter for at forbedre forældresamarbejdet. Ulla Andersen har været konsulent i Ungdomsringen i 15 år. I den tid har hun stort set ikke set den slags projekter. Og det er ikke, fordi klubfolkene vil holde forældrene ude af klubben, understreger hun.

»Jeg tror, at klubfolkene gerne så, at forældrene blandede sig noget mere. Men når børnene kommer i fritidsklub, er de i gang med det store frigørelsesprojekt fra forældrene,« siger Ulla Andersen.

»Det er rigtig tit, at man kan mærke, at børnene ikke er specielt interesserede i, at forældrene skal være en del af konteksten i klubben. Og mange klubfolk prøver at respektere, at klubben er et frirum, et fristed,« siger hun.

Det kræver plads, når børn i præpuberteten skal finde ud af, hvordan de kan indgå i verden på en ny måde og frigøre sig fra forældrene.

»Og klippe den mentale navlestreng over,« tilføjer Ulla Andersen.

I ungdomsklubben bliver det endnu 'værre'.

»Mange unge siger decideret til deres forældre, at 'du skal ikke komme i klubben. Du skal ikke sidde og se, at jeg sidder og snaver på Rikke nede i hjørnet til en klubfest'. Det er pinligt og det er flovt. Når de bliver 14-15 år, synes de, at forældrene generelt er pinlige, og det er en fase, de skal igennem,« siger Ulla Andersen.

DE SLIPPER GERNE. Forældrene er ofte også ret villige til at lade børnene have klubben i fred. Som Ulla Andersen anfører, så tænker

Slip kreativiteten løs med ro i sindet

Se aktuelle tilbud i shoppen på www.b-toennesen.dk

Malerforklæder

Blød kvalitet, PVC fri, med velcrolukning i nakken. Velegnet til køkken og malerværksted. Fås også i voksenstørrelse, dog uden ærmer.

tønnenes

Tønnenes A/S · Frydensbergvej 13 · DK-3660 Stenløse
Tlf: +45 47 12 54 54 · Fax: +45 47 12 54 60 · www.b-toennesen.dk

BELLEVUE TEATRET
Den festligste & hyggeligste familieforestilling!
Folk og røvere i KARDEMOMME BY

Formiddagsforestillinger
for børnehaver, skoler og andre institutioner
d. 17. nov., 18. nov.,
24. nov., 25. nov.,
1. dec. & 2. dec.
2010 kl. 10.00

INSTRUKTØR: JESPER KLEIN - KAPELMESTER: STIG CHRISTENSEN
Billetten.dk 39 63 64 00 / 70 20 20 96 - www.bellevueteatret.dk

www.bupl.dk

Berøringsangst og manglende viden er nogle af årsagerne til, at pædagoger falder lettere i snak med Magnus' mor end med Muhammeds. Pædagoger i fire kommuner skal forbedre samarbejdet med nydanske forældre.

Af Marie Bille, mbi@bupl.dk / Illustration: Ilustra.dk

Snak også med Muhammeds mor

Et ud af ti børn i daginstitutionens alder har anden etnisk baggrund end dansk. Men selvom nydanske forældre langt fra er et sjældent syn i institutionerne, så mangler pædagogerne redskaber til, hvordan de bedst kan samarbejde med forældrene for at sikre deres børn de samme fremtidsmuligheder som deres 'gammeldanske' kammerater. Derfor er samarbejdet mellem pædagoger og nydanske forældre i fokus, når fire kommuner i efteråret starter en række projekter

med støtte fra Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. De skal skabe ny viden om, hvordan samarbejdet kan styrkes helt fra starten af barnets institutionsliv.

For den viden mangler i dag.

»Mange af de fagpersoner og eksperter, som vi har haft fat i, siger, at der mangler viden og redskaber om forældresamarbejdet i praksis. Man ved ikke rigtigt, hvordan man bedst kan styrke barnets sprog og forældresamarbejdet i daginstitutionen,« siger Anne-Mette Greve Olesen, fuldmægtig i ministeriet.

12 kommuner har søgt om støtte til projekter

fra puljen, og fire kommuner er blevet valgt ud. Det er Ballerup, Herning, Høj-Taastrup og Gladsaxe kommuner, der skal afprøve nye metoder til at styrke forældresamarbejdet med de nydanske forældre.

»Vi ønsker at støtte en proces, hvor pædagogerne blandt andet reflekterer over deres egen praksis, så ressourcensynet på forældrene og børnene bliver styrket. Det skal ikke altid være de nydanske forældre, som er problemet. Man skal også prøve at vende det indad og ser kritisk på institutionens egen praksis,« siger Anne-Mette Greve Olesen.

BERØRINGSANGSTE PÆDAGOGER. Hvor mangfoldige er vi egentlig? Det spørgsmål stillede pædagogisk leder Dorit Jensen Coleman og distriktsleder Anette Lykke fra Ballerup kommune sig selv, efter at de havde deltaget i en kursusrække om mangfoldighedsledelse på Center for Menneskerettigheder. Her blev de opmærksomme på en af pædagogfagets svagheder, som de vil arbejde videre med. Derfor søgte de støtte fra den nye pulje.

»Vi er ikke særligt gode til at møde noget, som er anderledes end os selv. Det ligger jo grundlæggende i alle mennesker, at vi søger noget, der ligner os selv. Det er bare problematisk, når man er en profession, som burde kunne finde ud af også at møde det, der er anderledes,« siger Dorit Jensen Coleman.

Hun er daglig leder af institutionen Sesam, som er en institution udelukkende for nydanske børn i kommunen. Ballerup Kommunes projekt omfatter seks institutioner i distriktet Hede-/Magleparken. Her ligger mange af kommunens billige lejligheder, og det giver en stor andel af mennesker med flygtninge- og indvandrerbaggrund, cirka 35 procent. Berøringsangst over for det anderledes kan gøre det svært for pædagogerne at opbygge et godt samarbejde med de nydanske forældre.

»Man tænker, 'hvad er tabu her? Hvad kan jeg spørge ind til? Har det nu noget

med deres religion at gøre?' Der kan være en masse manglende viden, som betyder, at man tænker, 'jeg vil ikke træde nogen over tærne'. Så fravælger man ofte kontakten frem for at risikere at komme til at genere nogen,« siger Anette Lykke.

ET NYT SYN. Pædagogerne oplever ikke nødvendigvis hverdagen som problematisk, men når der opstår en situation, som kræver, at forældrene bliver inddraget, er det svært, hvis vejen for en god kontakt ikke er banet i forvejen, mener Anette Lykke.

»Så bliver det endnu sværere at italesætte de problemer, man ser hos barnet eller i familien. I den situation tror jeg, pædagogerne bliver rigtig opmærksomme på, at der er en barriere,« siger hun. Som en del af projektet skal der nedsættes arbejdsgrupper af personalet, som skal brainstorme for at finde nye idéer til et godt forældresamarbejde. Pædagogerne skal have undervisning og derudover et forløb med 'aktionslæring', som skal give dem et nyt syn på deres egen dagligdag.

»Der kommer nogle mennesker udefra med en faglig kvalificeret baggrund for at kigge på, hvordan vi er sammen med og arbejder sammen med nydanske forældre. Vi vil gerne have, at de blander sig i, hvordan vores dagligdag ser ud med deres faglighed og deres teoretiske baggrund og

erfaring, så det bliver en aktiv læring i vores dagligdag,« siger Dorit Jensen Coleman.

MERE OPLYSNING END SAMARBEJDE. Det er professionshøjskolen UCC, der skal stå for at opkvalificere de pædagoger, der deltager projekterne. Her vil lektor Üzeyir Tireli især hjælpe pædagogerne med at sætte fokus på, hvad begrebet forældresamarbejde dækker over.

»Der er meget uklarhed omkring, hvad der er til diskussion. I virkeligheden er der ofte meget lidt, som forældrene kan have indflydelse på,« siger han.

Det bliver især et problem i forhold til nydanske forældre, som ikke er opdraget til den danske institutionskultur. Her får samarbejdet mere karakter af oplysning fra pædagogerne til forældrene.

»Det er meget sjældent, at man arbejder sammen. Det sker tit, at pædagogerne informerer og giver beskeder til forældrene, men det er et dårligt udgangspunkt for samarbejdet. Hvis pædagogerne ikke arbejder sig ind på, hvilke forventninger forældrene har, og hvad de tænker og synes, er det meget svært at tale om forældresamarbejde,« siger Üzeyir Tireli. I Ballerup har distriktsleder Anette Lykke en forhåbning om, at projektet vil komme mange flere pædagoger og forældre til gavn end blot de nydanske. ■

Protac Kugledyne

- et beroligende og sansestimulerende hjælpemiddel

Anvendes til børn

- med motorisk uro (f.eks. ADHD)
- der har svært ved at mærke sig selv
- med indsovningsbesvær

Protac Kuglepuden

- giver impuls til god siddestilling og bedre koncentration

Anvendes til børn

- med koncentrationsproblemer
- der er let afledelige
- der har svært ved at sidde stille
- med dårlig kropsholdning

Protac SenSit

- en specialdesignet, sansestimulerende stol, der omslutter og beroliger kroppen

Anvendes til

- børn med særligt behov for fysisk og mental ro
- timeout i f.eks. stillerum, skabe "sit eget" rum

PROTAC A/S
Kystvejen 17, 1.
DK - 8000 Århus C
Tel +45 8619 4103
protac@protac.dk
www.protac.dk

PROTAC[®]
INTEGRATING SENSES

Når børnene er specielle, er forældresamarbejdet det også. Pædagogerne i Specialbørnehaven Rudegårds Allé møder forældre, som har brug for en skulder at græde ud ved, men også professionel guidning.

Af Trine Vinther Larsen, tvl@bupl.dk / Foto: Gitte Sofie Hansen

De små ting har stor betydning

Begejstring er vigtig, når man er pædagog i en specialbørnehave, mener både leder Anne-Lise Pedersen tv., og stedfortræder Lisbeth Maagensen.

Da Lisbeth Maagensen for 16 år siden startede som souschef i Specialbørnehaven Rudegårds Allé i Rudersdal Kommune, var hun primærperson for en toårig pige med et ukendt syndrom.

En af de ting, som var specielt ved pigen, var, at hun ikke ville røre ved noget.

Men pædagogerne vidste, at pigen holdt meget af rosiner, så hver dag lagde Lisbeth Maagensen en rosin på bordet foran pigen.

En dag, da hun havde lagt rosinen, sagde en kollega:

»Så du det?«

»Hvad?« spurgte Lisbeth, der et øjeblik havde kigget væk.

»Hun tog rosinen,« sagde kollegaen.

»Hun tog rosinen,« gentog Lisbeth, som for at bekræfte den lille revolution, hun netop havde oplevet.

Det havde taget et halvt år at nå dertil, og Lisbeth Maagensen kunne nu begejstret skrive i kontaktbogen til pigens forældre: 'I dag tog hun rosinen'.

Da Børn&Unge besøger specialbørnehaven er det formiddag, kort efter at institutionens

knap 20 nul-syv-årige børn med diverse diagnoser som aspergers syndrom, ADHD og autisme er ankommet med handicapbussen. Deres kontaktbøger ligger stadig fremme på bordet i alrummet. De sorte A5-kinabøger er tykke og fyldte med både forældres og pædagogers daglige, detaljerede beskrivelser af, hvad børnene har lavet hjemme, og hvad de har lavet i børnehaven.

»En vigtig forskel i forældresamarbejdet i en specialinstitution er, at vi kommunikerer med forældrene om alt i barnets liv, hver dag og helt ned i detaljen,« siger Lisbeth Maagensen.

Pædagoger og forældre i en normalinstitution kommunikerer også om barnets søvn, appetit og humør, men her er det bare af større betydning for forældrene at vide præcist, hvordan barnet har det.

»Børnene er meget mere følsomme, og det nytter ikke noget, at forældrene har planlagt, at de skal give barnet den helt store tur med bøj og stræk-øvelser derhjemme, hvis barnet har sovet elendigt her hos os,« siger Lisbeth Maagensen.

GUIDER OG BEGEJSTRER. I kontaktbøgerne skriver pædagogerne også deres observationer om børnenes udvikling. En begejstret kommentar som 'i dag tog hun rosinen' smitter.

»De her forældre har været så meget igen-

nem, og de er usikre på, hvad deres barn kan og skal kunne på bestemte alderstrin. Barnet følger jo ikke en normal udvikling, og vi guider meget mere end i en normalinstitution. Man ved godt, hvornår et normalt barn skal kravle eller krybe, og derfor er man ikke så opmærksom på det. Men her må vi have ekstra fokus på, om barnet viser tegn til en eller anden udvikling, og det er en af vores vigtigste opgaver at vise forældrene den udvikling, der hele tiden sker, og de positive fremskridt barnet gør på sin helt egen måde,« siger Lisbeth Maagensen.

Ligesom det var et kæmpe skridt for pigen, der tog rosinen og rørte ved den, er det også et kæmpe skridt for den dreng, der pludselig en dag kan tage gafflen i sin hånd.

»Og der er stor forskel på, om han tog gafflen, eller om han rent faktisk holdt på gafflen uden at tabe den. Og forældrene skal have besked den dag, han tyggede brødet og ikke bare stak tungen ud af munden,« siger Lisbeth Maagensen.

Hendes kollega, børnehaveleder Anne-Lise Pedersen, mener, at det i disse situationer er særligt vigtigt, at pædagogerne er begejstrede.

»Hvis vi er begejstrede, når vi fortæller forældrene om barnets udvikling, så bliver forældrene det også,« siger hun.

GENSIDIGE BESØG. Fordi børnene ofte kommer med bus, foregår meget af kommunika-

tionen mellem hjem og børnehave på skrift. Til gengæld besøger pædagogerne børnene hjemme hos mor, far og søskende. Især i forbindelse med indkøringen.

»Det hjælper os at kende barnets miljø, og det giver os mulighed for at lære, hvordan familien har indrettet sig og med hvilke hjælpemidler. Ofte kan vi også komme med forslag til nye hjælpemidler, som barnet måske kunne have nytte af at have derhjemme,« siger Anne-Lise Pedersen.

Specialinstitutionen afholder også selv diverse forældrearrangementer i institutionen, hvor forældrene kan komme og blive introduceret til ståstativer, sanslegetøj, computerspil, talemaskiner og tegnsystemer eller simple fysioterapeutiske øvelser eller lege, de kan udføre med deres barn.

»Vi arbejder i et tværfagligt team af specialpædagoger, fysioterapeut, ergoterapeut, talepædagog og psykolog, og forældrene kan trække på os alle sammen,« siger Anne-Lise Pedersen.

Fire gange om året er børnehaven vært for en social sammenkomst med fællesspisning.

»Personalet laver mad og serverer den for familierne, som kommer med deres børn og børnenes søskende. For nogle familier er det den eneste gang, de er ude at spise sammen,« siger Lisbeth Maagensen.

Forældrene må også bruge institutionen efter lukketid eller i weekenden både som le-

geplads for børnene, til at holde børnefødselsdage eller som mødested for forældregrupper.

»De kan få en nøgle, og mange tager turen fra både Hvidovre, Ballerup, Lyngby, Egedal og hvor de ellers kommer fra, bare for at finde en legeplads, der imødekommer deres barns behov,« siger Lisbeth Maagensen.

MÅ GERNE GRÆDE. Men desværre er det blevet mindre og mindre, at forældrene bruger institutionen uden for lukketid, fordi de mangler overskuddet.

Både Lisbeth Maagensen og Anne-Lise Pedersen er gamle i gårde, og det er første gang i de 35 år, Anne-Lise Pedersen har været børnehaveleder, at hun oplever så lidt overskud hos forældrene.

»Det skyldes de senere års voldsomme besparelser på handicapområdet. Vores forældre er i forvejen pressede af, at deres børn ingenting kan, og nu rammes de yderligere af, at de skal kæmpe en svær kamp for at få kompensation for tabt arbejdsfortjeneste eller få tilskud til hjælpemidler,« siger Anne-Lise Pedersen, der også mærker det i forældresamarbejdet.

»Vi er ikke sagsbehandlere, men vi lytter rigtig meget til forældrenes problemer med at få hverdagen til at hænge sammen,« siger hun.

Ud over alt bureaukratiet lytter pædagogerne også til sorgen over, at barnet ►

Specialbørnehaven Rudegårds Allé har lige fået en ny sanslegeplads. Her er blandt andet et frugtbed med duften og smagen af jordbær, og organiske former, som børnene kan sidde eller kravle på.

Også behandlingen skal være sjov for børnene, insisterer pædagogerne. Her er et lysbillede med skyer, som projekteres op på væggen, en søjle med boblende vand, og en glaskugle, der skifter farve, når man siger en lyd.

► er handicappet. Bare det at vide, at barnet risikerer at dø, mens det går i børnehaven, gør forældresamarbejdet helt specielt.

»I starten, når vi tager hul på alle de ting, de lige har været igennem, er forældrene meget kede af det og sorgfulde. De bliver mindet om den første tid med barnet, hvor de jo godt kunne mærke, at noget i kontakten ikke var, som det skulle være. Barnet græd måske ikke, sov meget og var jo ikke ligesom de andre børn i mødregruppen,« siger Anne-Lise Pedersen.

Pædagogerne kan godt forstå forældrenes sorg, men det er også dem, som efter at have lyttet siger, at nu må vi komme videre herfra og lægge en plan for, hvordan barnet kan hjælpes til at gøre fremskridt.

»For eksempel taler vi om aflastningsordninger til forældrene, for de skal jo være advokater for barnet resten af deres liv. Alene det at skifte ble på et barn i måske otte år kræver et gigantisk overskud,« siger Anne-Lise Pedersen.

SÆNKER AMBITIONER. Ofte er det en lettelse for forældrene, at pædagogerne tør tale om, at deres barn er handicappet, og at de endelig møder nogen med kendskab til barnets diagnose. Men, som Anne-Lise Pedersen siger, er børnene udstyret med 'den største personlighed', og derfor har de hver især behov for en helt særlig tilgang, som pædagogerne kun kan finde i tæt samarbejde med forældrene.

»Det er vigtigt at huske, at forældrene er eksperterne på deres børn,« siger Anne-Lise Pedersen.

Omvendt har de som professionelle behandlere også stået over for en række svære udfordringer i forældresamarbejdet, som har krævet professionel støtte til forældrene, for at barnet har kunnet få den bedste hjælp.

Nogle forældre har haft svært ved at acceptere, at barnet er handicappet. Måske har forældrene gennemgået flere behandlinger for få ønskebarnet, der så viser sig at være handicappet. Tit forsøger de derfor at klæde børnene ekstra pænt, og de skal være ekstra rene.

»Og så prøver de at gøre dem så normale som muligt,« siger Lisbeth Maagensen.

Det samme gør sig gældende hos de forældre, der møder op med store ambitioner. Når barnet går ud af børnehaven, skal det gerne kunne gå, det skal kunne komme med

ud at spise, og så skal det kunne tale, fortæller hun.

»Men for nogle børn vil det aldrig blive muligt at tale andet end gennem et board-maker-system eller en talemaskine. Her er det vores opgave at sætte forældrenes ambitioner ned og vise dem, at barnet også kommunikerer, når det gør sådan med armene og bevæger sig hen mod skabet med havregrød. Så ved de jo godt, at barnet siger, at det vil have havregrød,« siger Lisbeth Maagensen.

Pædagogerne oplever også ofte, at de må vejlede forældrene i forhold til opdragelse. Nogle gange har familierne svært ved at sætte grænser over for de handicappede børn, fordi det jo også er synd for dem.

»Vi har mange drengebørn her, som gerne giver pædagogerne et klap i numsen. Det er måske sødt derhjemme, og når de er tre år, men ikke når de er 15. Selvom barnet er handicappet, er det vigtigt at sige til det, du må ikke slå, og du skal have hagesmæk på. Især er det vigtigt at grundlægge gode vaner og mønstre med et handicappet barn, for her er mønstrene meget sværere at bryde,« siger Lisbeth Maagensen.

KULTURELLE UDFORDRINGER. Når det gælder forældre med anden etnisk baggrund end dansk, har pædagogerne særlige udfordringer i forældresamarbejdet. Tidligere kunne de møde familier, som ikke ønskede, deres barn deltog ved de danske højtidere, eller barnet skulle være klædt på en særlig måde. Det gør de ikke så meget længere, men indimellem møder de eksempler på, at familier prøver at skjule, at deres barn er handicappet.

»Vi havde en ganske ung mor med en datter på firethalvt år, som hun kørte rundt i en barnevogn, dækket fuldstændig til, fordi ingen måtte se, at hun ikke kunne noget. Der er det en stor opgave for os at fortælle, at selvom din datter ikke kan det samme, som et andet barn i samme alder, så skal hun have lov til at komme frem og vise, hvad hun kan,« siger Lisbeth Maagensen.

En anden familie ønskede ikke, at handicapbussen kørte helt hen til adressen, fordi naboerne ikke måtte se den.

»I sådanne situationer spiller en blanding af kulturelle forskelle og personlige synspunkter ind,« mener Lisbeth Maagensen.

Men en mere gennemgående kulturel forskel, de møder, er, at mange familier

En vigtig forskel i forældresamarbejdet i en specialinstitution er, at vi kommunikerer med forældrene om alt i barnets liv, hver dag og helt ned i detaljen.

Lisbeth Maagensen, stedfortræder

med anden etnisk baggrund mener, at deres barn kan blive helbredt. Derfor tager de det med til læger i hjemlandet, ligesom de også forventer, at barnet er helbredt, når det har været igennem et behandlingsforløb i specialbørnehaven.

»De mener, at handicappet er en tilstand, som går over, og derfor synes de måske ikke, at vi gør nok for at få deres barn helbredt,« fortæller Lisbeth Maagensen.

BARNET I FOKUS. Det vigtigste i forældresamarbejdet er, ifølge både Lisbeth Maagensen og Anne-Lise Pedersen, kommunikationen. Det gælder såvel udfordringer som vanskeligheder, når det handler om succesoplevelserne, som den dag, da den lille pige tog rosinen med sin hånd.

»Vi arbejder især med at lægge forargelsen fra os. Ja, det kan godt være, at forældrene giver barnet to forskellige slags strømper på. Og ja, det kan godt være, at de taler et elendigt sprog derhjemme. Men sådan gør de, og kunne de andet, gjorde de det. Vores opgave er at have fokus på den fælles opgave, det er at sikre barnet en masse succesoplevelser. Ofte kommer børnene fra en normalinstitution, hvor de har lidt nederlag på nederlag. Så er opgaven at styrke børnenes selvværd. Det er vores fornemste opgave, hver dag at belønne og begejstres over de små fremskridt, der er så store for et handicappet barn,« siger Lisbeth Maagensen. ■

➔ Læs mere om Specialbørnehaven Rudegårds Allé på: www.rudegaardsalle.dk

Støt BørneTelefonen

BAG FOR EN SAG

Børns Vilkår
FOR BØRN I DANMARK

BAG FOR EN SAG D. 7. OKTOBER OG STØT BØRNS VILKÅRS BØRNETELEFON

Bag for en Sag er en årlig tilbagevendende aktivitet, der handler om, at børn bager for at hjælpe andre børn. Børnene bager i fællesskab og sælger efterfølgende bagværket.

Overskuddet går til Børns Vilkårs arbejde med bl.a. BørneTelefonen, der hvert år rådgiver mere end 12.000 børn og unge med problemer.

I 2009 bagte 30.000 børn til fordel for Børns Vilkår. I år håber vi, at endnu flere vil bakke op om projektet. Bag for en Sag giver jer mulighed for at sætte fokus på hygge, samvær og omtanke for andre – aspekter der er vigtige for børns trivsel og udvikling.

Tilmelding

Tilmeld jer på www.bagforensag.dk hvor I kan læse mere om projektet samt hente opskrifter og inspiration.

PERNILLE SIF ORELLANA Idérig forfatter

»Jeg elsker at bage. Det er én af de ting i min fritid, jeg sætter allerstørst pris på og med stor fornøjelse inddrager mine krudtugler i. Det er ofte henover bageskålen, at vi får vore bedste snakke, og det er her, vi får lejlighed til at lege med dufte, konsistenser, former, farver og smag. Og jeg vil meget gerne medvirke til at give en masse andre børn mulighed for at få en god oplevelse.«

MARGRETHE BRUN HANSEN Børnepsykolog

BAGNING ER LIG MED KÆRLIGHED

»Børn elsker at være i køkkenet. Mange børn synes, at bagning er en rigtig god aktivitet, for de kan på den ene eller anden måde bidrage med et eller andet i en bagestund. Det er en aktivitet, hvor alle er nærværende. Og hvor man lader aktiviteten bestemme tiden. Det holder børn meget af. Og så giver det en ekstra form for nydelse at spise noget, man har skabt sammen.«

Arbejdede du på deltid, da din arbejdsskade blev anerkendt?

– så skal du måske have mere i erstatning.

To nye domme fra Højesteret betyder, at Arbejdsskadestyrelsen ændrer praksis for deltidsansatte, som har fået en afgørelse om tab af erhvervssevne i en anerkendt arbejdsskadesag.

Hvis du arbejdede på nedsat tid, da du kom til skade eller blev syg af dit arbejde, skal din arbejdsskadesag måske genoptages.

Hvilke sager drejer det sig om?

- Du var ansat på deltid på det tidspunkt, hvor du kom til skade eller blev syg af dit arbejde
- Din sag skal være anerkendt

Praksisændringen kan have betydning for arbejdsskader, der er opstået den 1. april 1978 eller senere.

Hvad betyder det for dig?

Hvis den nye praksis gælder for dig, kan det betyde, at du skal have en højere erstatning. Hvis vi genoptager din sag, er det dog ikke ensbetydende med, at du vil få mere i erstatning. Genoptagelsen er derimod en garanti for, at vi behandler din sag og vurderer fastsættelsen af erstatningen en gang til.

Hvad skal du gøre?

Hvis du mener, at du er omfattet af den nye praksis, vil vi bede dig skrive til os og henvise til dit sagsnummer og "Højesteretsdom om deltid". Du kan printe og udfylde en blanket fra vores hjemmeside, www.ask.dk/deltidsdom

Brevet eller blanketten skal du sende til:

Arbejdsskadestyrelsen
Sankt Kjelds Plads 11
2100 København Ø

Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte vores hotline på tlf. 7220 6490. Telefonen er åben mandag og torsdag fra 9-15 samt tirsdag, onsdag og fredag fra 9-12.

Du kan læse mere om Højesterets dom på vores hjemmeside, www.ask.dk/deltidsdom

Venlig hilsen
Arbejdsskadestyrelsen

OPSLAGSTAVLEN - DIN SIDE

På opslagstavlen bringer vi informationer, men også meget gerne efterlysninger, tips og gode råd fra pædagoger. Har du også et sjovt citat fra et barn eller en ung - eller måske fra en kollega - så send det til Børn&Unge, Blegdamsvej 124, 2100 Kbh. Ø eller mail: b&u@bupl.dk.

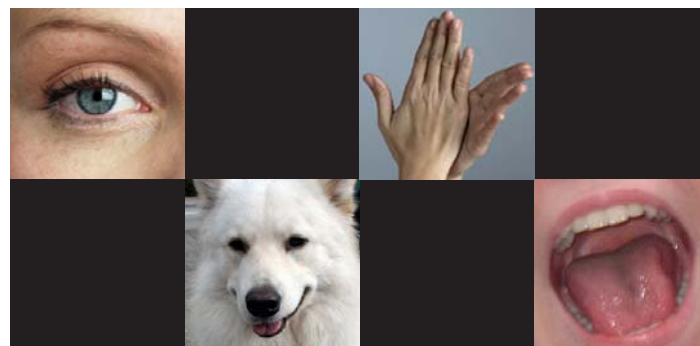
Børns Vilkår samler ind

Den 7. oktober bager børneinstitutioner og skoler over hele landet og sælger bagværket til forældre, bedsteforældre og venner til fordel for udsatte børn.

'Bag for en sag' giver børnene en sjov oplevelse, og samtidig går pengene, som børnene samler ind, til BørneTelefonen i Børns Vilkår.

Sidste år bagte over 30.000 børn på godt 500 institutioner og skoler bagværk, der indbragte knap 700.000 kroner.

[INSTITUTIONER KAN TILMELDE SIG PÅ WWW.BAGFORENSAG.DK](http://WWW.BAGFORENSAG.DK)

Superdufter eller smagsspecialist

Tag børnene med på Experimentarium fra den 8. oktober, og lad dem lege med sanserne. På en ny særudstilling kan man finde ud af, om man er superdufter, smagsspecialist eller har powersyn. Og hvorfor ens hund kan høre noget, man ikke selv kan høre. Udstillingen 'Sanser' handler om menneskers og dyrs fantastiske sanseapparat. Man kan afprøve sine egne sanser og sammenligne dem med andre menneskers og med dyrenes sanser. Blandt i alt 40 aktiviteter finder man for eksempel 'Nektarjægeren', hvor man udstyres med biens UV-syn, eller 'Find dine smagsløg', hvor man får lov til at række tunge og se sine smagsløg. Udstillingen henvender sig til børn fra tre år og opefter.

NY GENVEJ TIL UNGDOMS- UDDANNELSER

På hjemmesiden genvej.nu kan man fremover finde oplysninger om og links til samtlige ungdomsuddannelser i Region Hovedstaden. Idéen med genvej.nu er at styrke unge 15-25-åriges forudsætninger for at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse ved hjælp af ny, webbaseret information til de unge, deres forældre og vejledere fra Ungdommens Uddannelsesvejledning i Region Hovedstaden. Det nye er, at ungdomsuddannelserne opdaterer deres information, så den altid er aktuel. Uddannelserne kan sammenlignes. Og der er tænkt i anden information end skriftlig, så du kan se video, tage test og quizze. Unge og vejledere kommunikerer direkte via portalen. De unge sender spørgsmål, og alt gemmes i deres egen profil til senere brug. Der er desuden en vejlederfunktion på telefon og chat frem til kl. 22.00 på hverdage.

LÆS MERE PÅ WWW.GENVEJ.NU

Må man sige indvandrer?

Det spørgsmål kan du blandt andet få svar på den 28. september, hvor Professionshøjskolen UCC er vært for en konference med overskriften 'Vil du være med til at tale om integration på nye måder?'

Konferencen er et heldagsarrangement, og fokus ligger på, hvordan forskningen kan anvendes, og på hvad kommuner, skoler, institutioner og uddannelser kan gøre for at forny og forbedre integrationen. Konferencens mål er at inspirere deltagerne til hverdagens arbejde og udfordringer på området.

Se program og talerliste på www.ucc.dk, hvor du også kan finde temaartikler om emnet. Deltagelse koster 895 kroner.

DU KAN TILMELDE DIG EFTER FØRST TIL MØLLE-PRINCIPPET ENTEN PÅ HJEMMESIDEN WWW.UCC.DK ELLER VED HENVENDELSE DIREKTE TIL TOVHOLDER THERESIA SWANHOLM PÅ TES@UCC.DK. EVENTUELLE SPØRGSMÅL BESVARES PÅ TELEFON 4189 8295.

keep living

Vejen til en sundere ryg

Et højderegulerbart puslebord fra Pressalit Care giver gode og sunde arbejdsstillinger og nedsætter risikoen for rygskader.

Med et lavtgående puslebord kan større og mobile børn selv kravle op på puslepladsen og spare personalet for unødigt fysisk belastning.

Ring, eller skriv, og hør nærmere om det store udvalg af funktionelle puslebordsløsninger i børnesikkert design.

www.pressaliticare.dk
Tlf.: 8788 8989 Email: dk@pressaliticare.com

Kursus i livreddende førstehjælp

Undervisningen er målrettet til personale i daginstitutioner.

Kontakt: tlf. 22 66 31 82

www.livlgen.dk

Højere erstatning til arbejdsskadede

Har du fået erstatning for tab af erhvervsevne og været på deltid? Så er det vigtigt, at du læser det her:

To nye højesteretsdomme giver mulighed for genoptagelse af arbejdsskadesager. Det kan have betydning for pædagoger, som eventuelt kan få genoptaget deres sager.

Højesteret har den 16. august 2010 afsagt to domme om, hvordan erstatning for tab af erhvervsevne og årsløn skal fastsættes, hvis den tilskadekomne var ansat på deltid, da arbejdsskaden skete.

Dommene underkender Arbejdsskadestyrelsens og Ankestyrelsens hidtidige praksis og betyder, at:

- deltidsansatte skal have erstatning for fuld erhvervsevne, selvom den pågældende på skadestidspunktet arbejdede på nedsat tid i forhold til fagets normale arbejdstid.

- årslønnen, som bruges til selve beregningen af erstatningen, skal i nogle tilfælde fastsættes skønsmæssigt svarende til en fuldtidsstilling, selvom man var ansat på deltid.

Arbejdsskadestyrelsen vil nu genoptage sager, der er omfattet af dommene, og det kan betyde, at en række tilskadekomne nu vil få erstatning eller en forhøjelse af allerede tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne.

SAGER, DER ER OMFATTET AF DOMMENE

De arbejdsskader, der er omfattet af dommene, er kun de anerkendte, hvor tilskadekomne arbejdede på deltid i forhold til fagets fulde normale arbejdstid, da arbejdsskaden skete.

Pædagogfagets fulde normale arbejdstid er 37 timer, og det betyder, at BUPL-medlemmer, som har en anerkendt arbejdsskade, og som på skadestidspunktet havde en arbejdstid på mindre end 37 timer, vil kunne få deres sag genoptaget.

Medlemmer, som tidligere har fået rådgivning i BUPL i en arbejdsskadesag, og som opfylder ovennævnte betingelser, opfordres til at kontakte deres lokale fagforening, som vil visitere sagen videre til BUPL Forbund.

BUPL Forbund vil herefter assistere i genoptagelsen af sagen. Medlemmer, som tidligere har fået rådgivning i en arbejdsskadesag i et andet fagforbund, opfordres til i første omgang at kontakte det tidligere fagforbund for genoptagelse af deres sag. ■

UDSATTE BØRN – FOKUS PÅ DET ANERKENDEDE RELATIONSARBEJDE

Dion Sommer og Per Schultz Jørgensen er hovedtalere på konferencen, der sætter fokus på arbejdet med udsatte børn og den rolle, de voksne professionelle spiller i børnenes liv. Gennem inspirerende indlæg og sessioner med fokus på specifikke temaer som f.eks. ICDP og KRAP får du konkrete redskaber og metoder til at arbejde forebyggende i relationen til udsatte børn ud fra et anerkendende og ressourceret perspektiv.

Se hele programmet på www.dafolo.dk/udsattebørn

Konferencetilbud

Som deltager på konferencen får du mulighed for at købe den helt nye bog "Mønsterbrud i opbrud" for kun 200,- kr. (normalpris kr. 238,40 ekskl. moms). Bogen er redigeret af Jytte Birk Sørensen, med bidrag af blandt andre Dion Sommer, Allan Stevn Bach og Karsten Hundeide.

Tid:
10. november 2010
kl. 8.45 - 16

Sted:
Scandic Hotel Hvidovre
Kettevej 4,
2650 Hvidovre

Pris:
Kr. 2.298,- ekskl. moms
pr. deltager

Tilmelding:
Senest den
8. oktober på
telefon 9620 6666
eller mi@dafolo.dk

Dafolo

Professionshøjskolen UCC

Informationsmøde om diplomuddannelser

Søger du faglige og personlige udfordringer? Har du overvejet en videreuddannelse inden for ledelse, pædagogik eller vejledning?

Informationsmøde om diplomuddannelser

Torsdag d. 7. oktober 2010 kl. 16-18, Titangade 11, København

- Diplomuddannelsen i ledelse
- De pædagogiske diplomuddannelser
- De sundhedsfaglige diplomuddannelser
- Diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning
- Den fleksible diplomuddannelse

Kontakt os på e-mail, hvis du har spørgsmål: studievejledning@ucc.dk

Professionshøjskolen UCC
Titangade 11 T: 4189 7000
2200 København N ucc@ucc.dk

Professionshøjskolen UCC tilbyder kurser, diplomuddannelser og andre kompetencegivende uddannelser på diplomniveau inden for det pædagogiske og sundhedsfaglige område, ledelse og vejledning. Læs mere på www.ucc.dk/udvikling

BØRNEHAVEKONFERENCEN 2010

BØRNS LEGEKULTUR

– om at skabe tid, rum og rammer for børns legekultur i børnehaven

Hvordan skaber vi rammerne for børns legekultur i en travl hverdag? Hvad betyder den legende tilstand og hvad indebærer børns legekultur? Hvorfra henter børn inspiration til deres egne fortællinger? Hvorfor er leg så vigtig for børns udvikling?

Alinea Akademi inviterer pædagoger, medhjælpere, ledere, forældre og andre interesserede til Børnehavekonference 2010, hvor vi sætter fokus på børns legekultur.

**MANDAG D. 6. DECEMBER 2010 KL. 9.00-16.00
KØBENHAVN · DELTAGERGEBYR KR. 1.400,-**

Du får en både lærerig og inspirerende dag. Der vil være oplæg med sidste nyt fra det børnekulturelle forskningsområde. Der vil også være hands on-workshops med fokus på forskellige kreative udtryksformer.

Se hele det spændende program og tilmeld dig på alineaakademi.dk

Alinea Akademi · Pilestræde 52 · 1112 København K · Tlf. 3369 4666 · info@alineaakademi.dk

BØRNEHAVEKONFERENCEN 2010

OPLÆG AF:

Monica Langelund
Børnekulturformidler og MA i børne- og ungdomskultur.

Kristine Karlshøj
Daglig leder af børnekulturhuset Nikolaj for børn i Kolding og MA i børne- og ungdomskultur.

Lene Münster
Børnekulturformidler, MA i børne- og ungdomskultur.

Carl Quist-Møller
Dagen afsluttes med et underholdende og tankevækkende indlæg fra Danmarks største løgnhals.

WORKSHOPS:

- Leg og drama
- Leg og rumindretning
- Leg og billedebøger
- Leg og musik
- Leg og krop

WORKSHOPS LEDES BL.A. AF:

Maren Grosen
Daglig leder af drama-børnekulturhuset Sokkelundlille.

Jesper Falch
Professionel musiker, underviser både børn og voksne.

**Alinea
Akademi**
EGMONT

(15348) BU9-2010

Af Tonny Andersern, medlem af forretningsudvalget

/// Fagbevægelsen må kræve, at det bliver de rigeste spekulanterne og de multinationale selskaber der kommer til at betale for krisen og ikke den almindelige befolkning.

Vi stiller krav – også til en ny regering

I øjeblikket ser vi den globale økonomiske krise brugt som begrundelse for nedskæringer og forringelser. Vi ser pædagoger, der sættes ned i tid, presses på efterløn eller fyres som følge af besparelser.

Som svar på krisen er der to valgmuligheder, nemlig den nuværende regerings nedskæringsstrategi eller en investeringsstrategi, som foreslået af oppositionen. Vi skal ikke bakke op om bestemte partier, men situationen kalder på et valg af en grundlæggende strategi, og her bakker BUPL op om en investeringsstrategi, hvilket forudsætter et regeringsskift.

Vi må imidlertid ikke sætte vores lid til, at det er tilstrækkeligt med en ny regering under ledelse af Socialdemokraterne. Selv med en sådan regering skal vi stille faglige krav til en anden politik, så det sikres, at en ny regering rent faktisk også fører en ny politik.

Jeg har netop deltaget i en norsk velfærdskonference arrangeret af 'For velferdsstaten' – en sammenslutning af faglige og folkelige organisationer. Erfaringerne herfra viser, at også vores norske kammerater er udsat for New Public Management med krav om privatisering og udlicitering. Dette selvom Norge de seneste seks år har haft en rød-grøn regering.

Erfaringerne fra konferencen viste, at det grundlæggende menneskesyn og mistilliden til befolkningens og de ansattes intentioner er fortsat under skiftende regeringer med deraf følgende bureaukratisering, kontrol og centralisering. Markedskræfterne har været for stærke, og de folkelige kræfter har tabt terræn. Konferencen havde til formål at udvikle den norske velfærds politik og at udfordre menneskesynet i markedssamfundet.

Vores norske venner var ikke i tvivl om, at det er nemmere at påvirke en rød-grøn regering end en borgerlig regering, men påpegede, at

man fra faglig side skal blive ved med at stille krav om, at den sociale ulighed reduceres, og at der ikke skal skabes profit på velfærdsydelse som sygehjælp eller børnepasning. Der er en tæt sammenhæng mellem ulighed og sociale problemer.

Velfærds kampen er helt central i disse år. Kampen for, at samfundet kollektivt finansierer ordentlige daginstitutioner til børnene, plejehjem til de ældre og et ordentligt sygehjælp, er altafgørende for kvaliteten af vores liv.

I stort set alle europæiske lande er der efter pres fra EU lanceret nyliberale nedskæringspakker, der skærer i velfærden, overførselsindkomsterne og løn- og arbejdsvilkårene for offentligt ansatte. Samtidig er indtægtsforskellene øget, så de rigeste i Norge nu tjener seks gange så meget som de fattigste, i Danmark tjener de rigeste otte gange så meget og i USA tjener de 16 gange så meget.

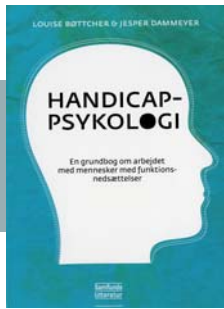
Fagbevægelsen må kræve, at det bliver de rigeste – spekulanterne og de multinationale selskaber – der kommer til at betale for krisen og ikke den almindelige befolkning.

Målet for den norske velfærdsbevægelse er et samfund med arbejde til alle, retfærdig fordeling og velfærdsordninger, som ingen falder uden for. Et mål, jeg deler! ■

HVAD MENER DU?

Hvilke krav bør BUPL stille til en kommende regering, uanset partifarve og sammensætning? Er du enig i, at BUPL bør kæmpe for investeringer i velfærd?

➔ Deltag i debatten på www.bupl.dk/bladdebat

'Handicappsykologi – en grundbog om arbejdet med mennesker med funktionsnedsættelser' af Jesper Dammejer og Louise Bøttcher. Forlaget Samfundslitteratur, 264 sider, vejl. pris 248 kroner.

Det kan have store psykologiske konsekvenser at leve med et handicap. Denne bog forsøger at give professionelle en større viden om handicappsykologi, som er et samspil mellem den biologiske skade og det omgivende samfund. I første del giver forfatterne en bred introduktion til handicappsykologien, som tager afsæt i den nyeste internationale forskning på området. Derefter fokuserer de på en række udvalgte handicapgrupper, så som bevægelsehandicap, psykisk udviklingshæmmede, sansehandicap og autismespektrumforstyrrelser. I tredje og sidste del beskriver de den professionelle praksis i arbejdet med mennesker med handicap. Blandt andet diskuterer forfatterne en række forskellige metoder, som kan bruges i det pædagogiske og psykologiske arbejde. Forfatterne er begge cand.psych. og ph.d. Bogen behandler handicap ud fra en relationsorienteret og dialektisk forståelse. Forfatterne beskriver blandt andet udviklingsmuligheder hos børn med handicap ud fra kendskabet til det tidlige sociale samspil, og hvordan man for eksempel kan sætte ind over for et selvskadende menneske med handicap.

'SFO- og fritidspædagogik – før, nu og i fremtiden' af Trine Ankerstjerne (red.), Stig Broström, Thomas Gregersen, Marcelo Ibanez, Jo Niclasen og Anja Hvidtfeldt Stanek. Forlaget Dafolo, 180 sider, vejl. pris 224 kroner ekskl. moms.

Med indførelsen af mål- og indholdsbeskrivelser i SFO fra august 2009 er der kommet øgede krav til tydeliggørelsen af det pædagogiske arbejde. I bogen giver forfatterne en række perspektiver på, hvordan SFO og fritidshjem kan bidrage til lærings- og kompetenceudviklingen i børnenes liv. De syv kapitler kredser om temaerne: læring og erfaringsdannelse, børns venskaber og fællesskaber, det frie og det bundne og demokrati og medbestemmelse. Bogen er bygget op om centrale læringsteorier og socialpædagogiske og fritidspædagogiske teorier, og der gives et bud på en forståelsesramme, der både tager afsæt i det samfundsmæssige som det psykologiske. Det er forfatterens sigte med bogen at etablere en ny pædagogisk platform for den traditionelle fritidspædagogik, så den møder fremtiden og konstituerer en fremtidig fritidspædagogik, der implementerer SFO'en i sit væsen. Et sådant fundament vil kunne danne basis for en italesættelse af SFO- og fritidspædagogikens faglighed.

BUPLs medlemmer kan også blive LIC-medlemmer - meld dig ind i dag!

1.020,-

bamix
of Switzerland

Bamix Stavblender
M140 Mono, sort
(1.200,-)*

ROYAL COPENHAGEN
CONTRAST KRUS

Flere farver
(199,-)*

TILBUD
119,-

iittala

Origo
Skål og krus fås i alle farver.
Tallerken 20 cm fås i orange og natur
(129 - 139,-)*
Normal medl. pris 99 - 109,-

Sublim
VOILE BRILLANT
GLOSSY SHEER

49,-

DIM

Frit valg
89,-

Sublim Voile Brillant
2 pak.
15 D, Str. 2-4.
Sort, grå, capri
eller gazelle
Tilbud

LIC 50 år
Lærernes Indkøbscentral 1960-2010

Piet Hein skålsæt
4 stk. 10 cm
(199,75)*

TILBUD
129,-

LIC

Lærernes Indkøbscentral
Køb på nettet og få leveret
til døren: www.lic-netshop.dk

Varehuse:

Turbinevej 9, Herlev
Jens Olsens Vej 9, Skejby, Århus N
Tlf. 44 85 46 00

* I parentes er anført den pris som leverandøren anbefaler
Har du Forbrugsforeningskortet kan du også bruge det i LICs varehuse
og på www.lic-netshop.dk. Tilbuddene gælder til 24. oktober 2010.

Kalder alle ledere og ledergrupper, der er imod nulvækst! Find tid, spar penge og øg kvaliteten!

Betal kr. 5.950,- og tag tilbage med viden, metoder og erfaringer, der bl.a. kan medvirke til besparelser – større end kursusrisen. Det er en ekstra fordel, hvis flere ledere fra samme kommune deltager.

Ugekursus i Bodrum, Tyrkiet 13. – 20. marts Afrejse fra Billund og Kastrup

Tilmelding senest 25. oktober

3 undervisere, mål og indhold

Bianca Lauge, pædagogisk konsulent for 0–6 års området samt erfaren lean-konsulent i Solrød Kommune. I løbet af 3 dage vil deltagerne få viden og redskaber til at undersøge, ændre og effektivisere hverdagens rutiner. Lean betyder

at trimme. Få overskuelighed, en hurtigere vej fra ide til udførelse og mere tid til pædagogisk arbejde. Lean skal medføre større arbejdsglæde. Erfaringerne viser at deltagerne vil få temmelig store A-ha oplevelser.

Per Ryt-Hansen, konsulent og ekstern lektor leder innovative forløb på arbejdspladsen og underviser i Pædagogisk Innovation, som er Det værdiskabende mønsterbrud i hverdagen. (God Lean er derfor også innovation!) Målet er at få viden og metoder til at skabe kultur for innovation. Afprøv og lær sjove og frugtbare idègenererende metoder. Opløs vanetænkningen og kom befriet til verden med nye ideer til en trængt hverdag.

Ulla Visbech, uddannelsesleder University Collage Syd. Tidligere SFO-leder og konsulent. Med færre resurser er nytænkning nødvendig. Hvilke modstande kan lederen møde i forbindelse med innovation – og hvad kan der gøres?

Målgruppe

Ledere, afdelingsledere (gerne med relevante medarbejdere) og konsulenter. Styrket effekt hvis flere ledere fra samme kommune deltager.

Tilmelding – senest 25. oktober!

Prisen kr. 5.950,- ex. moms dækker rejse, morgen- og aftensmad, dobbeltværelse. Eneværelse kr. 900,-. Tilbud om kulturdag med institutionsbesøg og middagsarrangement. Velkommen til vores 43. arrangement i udlandet, til et optimalt kursussted for nye tanker.

Lederkursus i Wales

Vi har reserveret 6 hele kursusdage i ugen 4. – 11. 9. 2011 og kan tilbyde jeres gruppe et kursus ALT inklusive for omkring kr. 6.950,- ved 30 personer. Ring 4918 1642.

Skræddersyede personale dage

- » Pædagogisk Innovation
- Udvikling af mødekulturen
- ⇒ Teamsamarbejde og teambuilding
- ↳ Idræt, leg og bevægelse
- ↳ Humor- og trivselsdag
- ↳ Marte Meo: **Nyt hold januar** – foredrag og uddannelse

Bestil NY kursusfolder!